

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W WOLSZTYNIE**

**STAN SANITARNY
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU WOLSZTYŃSKIEGO
W 2021 ROKU**

KWIECIEŃ 2022

Spis treści	2
WSTĘP	3
1. Charakterystyka powiatu	4-5
2. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze	6-9
3. Stan sanitarny kąpielisk	10-12
4. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	13-14
5. Stan sanitarny obiektów wykonujących działalność leczniczą	15-18
6. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych oraz przedmiotów użytku	19-27
7. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	28-35
8. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	36-46
9. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	47-53
10. Działalność oświatowo-zdrowotna	54-64
11. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	65-67
ZAKOŃCZENIE	68
Załącznik nr 1. Wykaz rycin	69
Załącznik nr 2. Wykaz tabel	69
Załącznik nr 3. Wykaz wykresów	69
Załącznik nr 4. Wykaz zdjęć	69-70
Załącznik nr 5. Wykaz rysunków	70

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie (PPIS) wraz z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną (PSSE) realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) oraz przepisach prawa normujących kompetencje Inspekcji Sanitarnej w zakresie:

1. higieny środowiska,
2. higieny pracy w zakładach pracy,
3. higieny procesów nauczania i wychowania w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych,
4. higieny wypoczynku i rekreacji,
5. warunków higieniczno – sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Prowadzona była również działalność oświatowo - zdrowotna w zakresie promocji zdrowia poprzez realizację programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym. Realizując swoje obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą Wolsztyńskim, Burmistrzem Wolsztyna oraz z Wójtem Gminy Siedlec i Przemęt. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań anty kryzysowych oraz promocji zdrowia.

Ponadto współpracował z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Inspekcją Weterynaryjną, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspektoratem Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych., Wojskową Inspekcją Weterynaryjną, Prowadzono szeroką współpracę z lokalną prasą.

W przedstawionym „Stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu wolsztyńskiego w roku 2021” ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne komórki organizacyjne Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wolsztynie.

1. Charakterystyka powiatu

1.1. Położenie geograficzne

Powiat wolsztyński leży w południowo-zachodniej części Wielkopolski i jest powiatem zewnętrznym. Zajmuje 680 km² co stanowi 2,4% powierzchni województwa wielkopolskiego.

Sąsiaduje z 7 powiatami.

Są to 4 powiaty województwa wielkopolskiego:

- nowotomyski
- grodziski
- kościański
- leszczyński

oraz 3 powiaty województwa lubuskiego:

- wschowski
- nowosolski
- zielonogórski

Ryc. 1. Mapa powiatu wolsztyńskiego

1.2. Sytuacja demograficzna

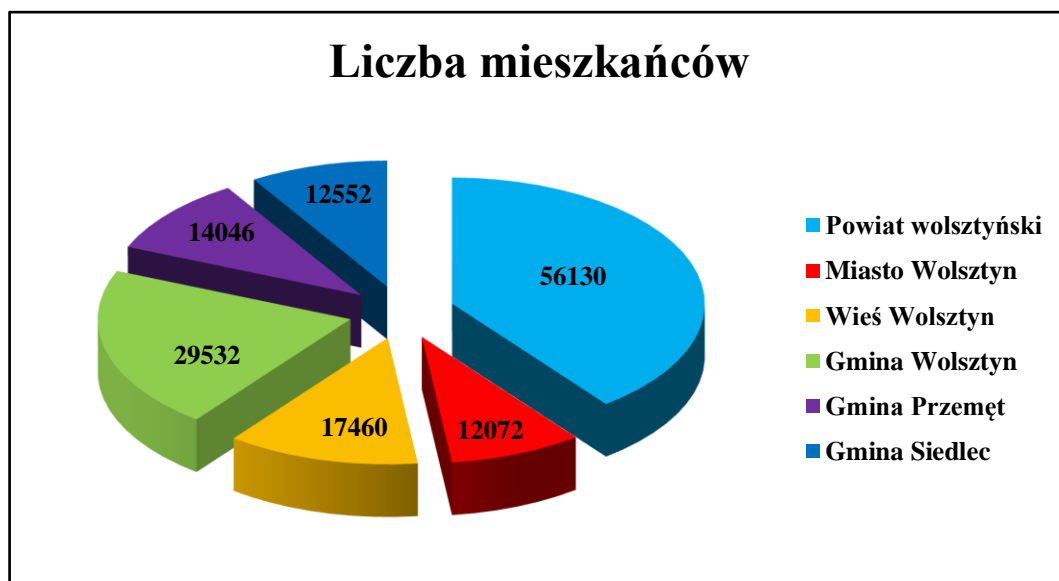
Powiat wolsztyński składa się z 3 gmin:

- Wolsztyn - gmina miejsko-wiejska, największa o powierzchni 249,64 km²,
- Przemęt - gmina wiejska o powierzchni 225,33 km²,
- Siedlec - gmina wiejska o powierzchni 205,06 km².

Ryc. 2. Mapa gmin powiatu wolsztyńskiego

Powiat wolsztyński zamieszkuje 56 130 mieszkańców. Liczba ludności nieznacznie zmniejszyła się w stosunku do 2020 roku. Przeważająca część mieszkańców (ok. 78%) zamieszkuje na terenach wiejskich.

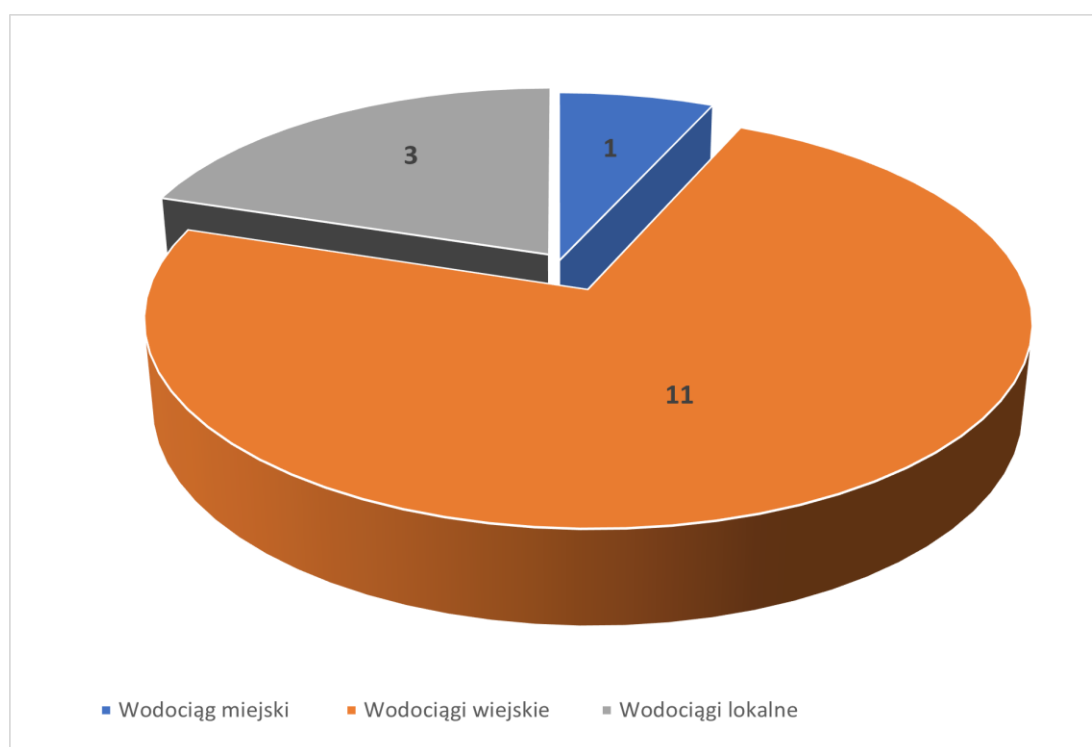
Wykres nr 1. Ludność w powiecie wolsztyńskim

2. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze

2.1. Wodociąg miejski i wodociągi wiejskie

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.) oraz w oparciu o ustawę z dnia 7 marca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028), a także rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

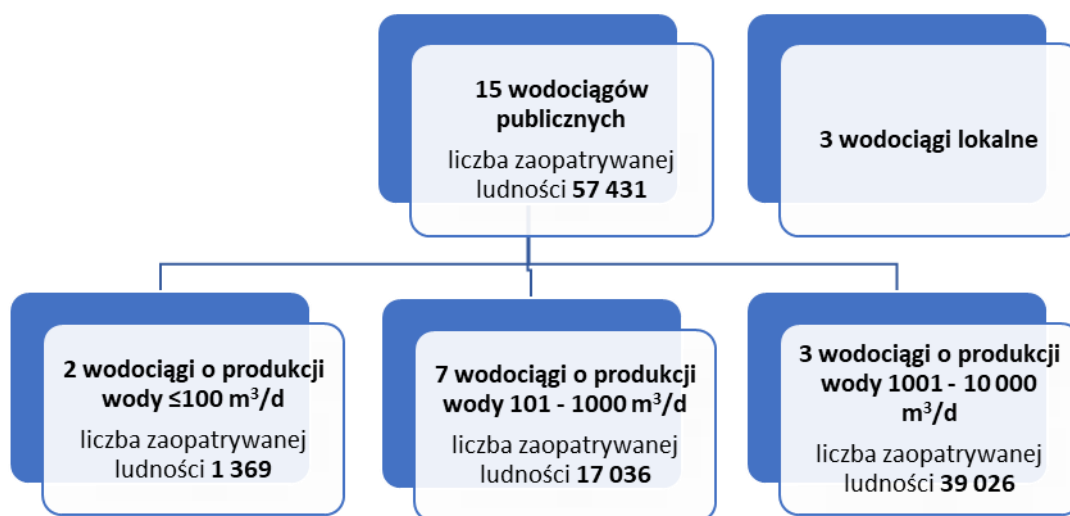
W roku 2021 objęto nadzorem sanitarnym 15 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Większość wodociągów zlokalizowanych jest na terenach wiejskich (11 wodociągów), 1 zlokalizowany na terenie miasta i 3 wodociągi lokalne.

Wykres nr 2. Struktura wodociągów na terenie powiatu wolsztyńskiego

Na terenie powiatu wolsztyńskiego tylko cztery wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę podlegają raportowaniu do Komisji Europejskiej, są to: wodociąg miejski Wolsztyn, wodociąg wiejskie Siedlec, Tuchorza i Sączkowo. Raportowaniem objęto wodociągi

zbiorowego zaopatrzenia w wodę produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób.

Rysunek nr 1. Liczba wodociągów publicznych w stosunku do zaopatrywanej ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

Największym wodociągiem powiatu wolsztyńskiego pod względem produkowanej wody (5485,8 m³/d) oraz zaopatrywanej ludności jest wodociąg miejski Wolsztyn, którego administratorem jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Wolsztynie, Berzyna 6, 64-200 Wolsztyn.

W grupie wodociągów o produkcji wody od 1 001 do 10 000 m³/d znajdują się wodociąg wiejski Siedlec oraz wodociąg wiejski Tuchorza. Administratorem obu wodociągów jest Zakład Eksploatacji Urządzeń Komunalnych Sp. z o.o., ul. Zbąszyńska 15, 64-212 Siedlec.

Do wodociągów o produkcji wody 101 – 1 000 m³/d zaklasyfikowano siedem wodociągów, zaopatrujących miejscowości w gminie Siedlec i Przemęt, a należą do nich:

Nazwa wodociągu	Zaopatrywany obszar	Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne	Produkcja wody m ³ /d	Liczba zaopatrywanej ludności
Wodociąg wiejski Godziszewo	Gmina Siedlec	Zakład Eksploatacji Urządzeń Komunalnych Sp. z o.o.	104	1336

Wodociąg wiejski Wieleń	Gmina Przemęt	Przemęckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	132	1867
Wodociąg wiejski Kopanica	Gmina Siedlec	Zakład Eksploatacji Urządzeń Komunalnych Sp. z o.o.	168	1254
Wodociąg wiejski Mochy	Gmina Przemęt	Przemęckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	201	1797
Wodociąg wiejski Nowa Wieś	Gmina Przemęt	Przemęckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	242	2367
Wodociąg wiejski Poświętno	Gmina Przemęt	Przemęckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	465	2525
Wodociąg wiejski Sączkowo	Gmina Przemęt	Przemęckie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	752	5890

Tabela nr 1. Struktura wodociągów powiatu wolsztyńskiego o produkcji wody 101-1 000 m³/d

Ponadto na terenie powiatu wolsztyńskiego znajdują się 2 wodociągi produkujące wodę w ilości ≤ 100 m³/d. Jeden znajduje się na terenie gminy Siedlec – wodociąg wiejski Wielka Wieś o produkcji 74 m³/d oraz wodociąg wiejski Chorzemin, którego produkcja wody wyniosła ok. 93 m³/d.

Woda produkowana przez wodociągi powiatu wolsztyńskiego poddawana była systematycznej ocenie jakości prowadzonej zarówno z ramienia PPIS w Wolsztynie jak również przez przedsiębiorstwa wodociągowe. W ramach monitoringu jakości wody w 2021 roku organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej pobrał do badań 111 prób, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej wykonywanej przez producentów wody pobrano łącznie 144 prób wody. Kontrolą objęto 14 stacji uzdatniania wody, które nie wykazały uchybień. W 2021 roku przeprowadzono rozbudowę stacji uzdatniania wody w miejscowości Wielka Wieś oraz wprowadzono II stopniową metodę uzdatniania wody.

Sporadycznie w wodzie występowały zanieczyszczenia mikrobiologiczne w postaci bakterii z grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C oraz przekroczenia parametrów fizykochemicznych, tj.: mętność i podwyższone stężenie manganu. Każdorazowo

w sytuacji wystąpienia przekroczeń przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały natychmiastowe działania naprawcze mające na celu ich eliminację. Przeprowadzono działania naprawcze w postaci płukania filtrów i sieci wodociągowej, dezynfekcję sieci wodociągowej. Sytuacje związane z wystąpieniem przekroczeń nie zagrażały zdrowiu konsumentów. Końcowa ocena roczna wodociągów powiatu wolsztyńskiego, stwierdza jakość wody odpowiadającą wymaganiom Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

2.2. Inne podmioty zaopatrujące w wodę w ramach nadzoru

W roku 2021 nadzorem objęto 3 wodociągi: wodociąg lokalny Wieleń Hotel „Trzy Jeziora”, wodociąg lokalny Rudno – Ośrodek Rekreacyjny „Wielkopolska”, wodociąg lokalny Tłoki.

W ciągu roku wystąpiły pojedyncze przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów oraz okresowo pojedyncze bakterie coli. Przedsiębiorstwa wodociągowe natychmiast podejmowały działania naprawcze doprowadzając jakość wody do wymagań Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., w sprawie jakości przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r., poz. 2294).

3. Stan sanitarny kąpielisk

3.1. Baseny kąpielowe

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto 3 pływalnie kryte:

- Pływalnia Miejska w Wolsztynie
- Basen w Ostoja Chobienice
- Basen w Zespole Szkół Specjalnych

oraz jeden basen mieszany zlokalizowany na terenie restauracji „Rueda” w Buczu. W roku 2021 basen w Olejnicy nie został uruchomiony.

Pływalnia Miejska w Wolsztynie składa się z 4 niecek basenowych (sportowa, rekreacyjna, brodzik i jacuzzi). Ponadto do dyspozycji osób korzystających z pływalni pozostają sauny (sauny fińskie, sauny parowe) oraz ścieżka Kneippa.

W 2021 roku w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 52 próby wody, ponadto w ramach nadzoru skontrolowano stan sanitarno-techniczny pływalni. Przeprowadzone kontrole sanitarne obiektów nie wykazały uchybień.

Nazwa obiektu	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba badań w kierunku bakteriologicznym		Liczba badań w kierunku fizykochemicznym		Przekroczone parametry	Uwagi
		KU	KW	KU	KW		
Pływalnia Miejska w Wolsztynie	1	18	107	9	94	mętność, Pseudomonas aeruginosa, chlor wolny i związany	Pojedyncze przekroczenia nie zagrażające zdrowiu
Basen kryty w Ostoja Chobienice	1	8	106	5	90	ogólna liczba mikroorganizmów w w 36C, Pseudomonas aeruginosa, utlenialność, mętność, chloroform, suma THM, chlor wolny i związany	
Basen w Zespole Szkół Specjalnych w Wolsztynie	1	5	14	2	14	chloroform, suma THMów, og.l.m., chlor związany	
Basen w Buczu	1	2	0	3	0	chloroform i suma THMów	

Tabela nr 2. Liczba przeprowadzonych kontroli oraz pobranych prób wody na basenach powiatu wolsztyńskiego

Próby wody do badań zostały pobrane zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Powyższe rozporządzenie reguluje wymagania jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, częstotliwość pobierania prób, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny oraz sposób informowania ludności o jakości wody na pływalniach.

Skontrolowane obiekty z uwagi na stan epidemii SARS-CoV-2 w celu minimalizacji rozprzestrzeniania się wirusa wdrożyły środki zapobiegawcze. Na basenach zapewniono dla korzystających środki do dezynfekcji rąk w pojemniku z dozownikiem, sanitariaty wyposażono w niezbędne informacje dot. prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk oraz przypomniano o obowiązku zakrywania ust i nosa w przestrzeni publicznej.

3.2. Kąpieliska

W 2021 roku na terenie powiatu wolsztyńskiego zorganizowano 5 kąpielisk, które w trakcie sezonu kąpielowego objęto nadzorem sanitarnym:

- 3 na terenie gminy Wolsztyn (w parku Miejskim w Wolsztynie, „Ustronie” w Karpicku, Nad jeziorem Świętym w Obrze);
- 2 na terenie gminy Przemęt (Gminy Przemęt, Uczniowskiego Klubu Sportowego „Krokus”.

Ponadto czynne były trzy miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli: na terenie Bazy Obozowej Hufca ZHP Ziemi Wałbrzyskiej w Wilczu oraz dwa zorganizowane na terenie Ośrodka Rekreacyjnego Wielkopolska S.A. w Rudnie.

Państwowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie dokonywał oceny jakości wody w kąpieliskach na podstawie wyników badań próbek wody pobieranych w trakcie trwania sezonu kąpielowego oraz na krótko przed jego rozpoczęciem. Badania jakości wody przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego pobrano w ramach kontroli urzędowej, pozostałe pobory próbek wody realizowane były przez organizatorów kąpielisk zgodnie z zatwierdzonymi przez PPIS w Wolsztynie harmonogramem.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie wydał ocenę dla ww. kąpielisk, stwierdzającą przydatność wody do kąpeli. Próby zostały pobrane zgodnie z wcześniej ustalonym z Inspekcją Sanitarną harmonogramem poboru prób. Woda we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon kąpielowy była przydatna do kąpeli. Podczas wizji

nie stwierdzono osadów smolistych, kożucha, smug i piany mogących świadczyć o zakwicie sinic w kąpieliskach oraz innych zanieczyszczeń np. tworzyw sztucznych.

Po zakończeniu sezonu kąpielowego dla 3 kąpielisk zlokalizowanych na terenie gminy Wolsztyn, mianowicie dla: kąpieliska w Parku Miejskim w Wolsztynie, kąpieliska nad Jeziorem Świętym w Obrze i kąpieliska „Ustronie” w Karpicku, wydane zostały klasyfikacje jakości wody, przeprowadzone z czterech sezonów kąpielowych. Jakość wody w ww. kąpieliskach oceniono **jako doskonałą**. Kąpielisko Gminy Przemęt oraz kąpielisko Uczniowskiego Klubu Sportowego Krokus nie zostały poddane klasyfikacji jakości wody, ponieważ funkcjonują od 2019 r.

4. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Na terenie powiatu znajduje się **294 obiektów użyteczności publicznej** (175 gm. Wolsztyn, 55 gm. Siedlec, 64 gm. Przemęt)

Objęte kontrolą obiekty użyteczności publicznej utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-technicznym, w większości przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Właściciele placówek podnoszą standard swoich obiektów poprzez drobne remonty, prace malarskie, wymianę mebli, sprzętu, zmianę lokalizacji oraz rozszerzają oferty usług.

Czystość bieżąca obiektów zachowana.

W roku 2021 przeprowadzono **89 kontroli obiektów użyteczności publicznej**, skontrolowano **10 środków transportu**: do przewozu osób, bielizny i do przewozu zwłok. Czystość bieżąca pojazdów w dniu kontroli była zachowana, stan sanitarno-techniczny dobry, wyposażone w apteczki pierwszej pomocy i środki dezynfekcyjne.

Ponadto pracownicy PSSE w Wolsztynie uczestniczyli w **13 ekshumacjach** zwłok / szczątków ludzkich. Wydano: **16 decyzji** dot. ekshumacji, **4 decyzje** zezwalające na wywóz zwłok i szczątków za granicę oraz **4 postanowienia** na sprowadzenie zwłok zza granicy.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 10 kontroli interwencyjnych, w tym 3 niezasadne, 3 zasadne, 1 częściowo zasadną - rozstrzygnięto i 3 nie rozstrzygnięto.

Kontrole interwencyjne zasadne dotyczyły:

- brak higieny podczas udzielania świadczeń zdrowotnych w **gabinecie lekarskim** (brak swobodnego dostępu do stanowiska mycia i dezynfekcji rąk, brak wdrożonych procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym dekontaminacji, brak stosowania podczas udzielania świadczeń, stosować środków ochrony indywidualnej (fartuch ochronny).
- brak zachowania w poczekalni zakładu dystansu przez klientów, nieprzestrzeganie nakazu zakrywania ust i nosa podczas wykonywana **usługi fryzjerskiej**,
- świadczenie **usług fryzjerskich** podczas zakazu (prowadzenie działalności objętej zakazem - § 9 ust. 22 rozporządzenia, który stanowi: do dnia 9 kwietnia 2021 r. ustanawia się zakaz prowadzenia przez przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz przez inne podmioty działalności

związanej z: 1) fryzjerstwem i pozostałymi zabiegami kosmetycznymi, ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 96.02.Z).

Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte niezwłocznie.

W dwóch przypadkach za czynności związane z kontrolą sanitarną, w wyniku której stwierdzono nieprawidłowości, właściciele podmiotów obciążono opłatą, w jednym przypadku za stwierdzone nieprawidłowości osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym.

Dodatkowo w obiektach użyteczności publicznej prowadzono **kontrole** w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń SARS-CoV-2, które częściowo były monitorowane wspólnie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie, Posterunku Policji w Siedlcu i Przemęcie oraz przedstawicielami straży Miejskiej w Wolsztynie.

5. Stan sanitarny obiektów wykonujących działalność leczniczą

5.1. Lecznictwo zamknięte

Liczba placówek ogółem – 2 (1 gm. Wolsztyn – SPZOZ Wolsztyn, 1 gm. Przemęt – Oddział Szpitalny Psychiatryczny Siekowo 80)

- liczba placówek publicznych – 2 (w skład 1 SPZOZ w Wolsztynie wchodzi Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy i 4 przychodnie, w tym 2 na terenie wiejskim w Świętnie i w Obrze)
- liczba placówek niepublicznych – 0
- liczba przeprowadzonych kontroli – 6 (w tym 1 w zakresie dystrybucji i gospodarki szczepionkami w przychodni - filia w Świętnie, 2 kontrole HK+E w przychodni filia w Świętnie i w Obrze, 1 kontrola kompleksowa w szpitalu w Wolsztynie HK+E+HŻ+HP, 2 kontrole sprawdzające w szpitalu w Wolsztynie i przychodni filia w Świętnie oraz w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń SARS-CoV-2)
- liczba wydanych decyzji – 3 (2 na szpital, 1 na przychodnie filia w Świętnie)

SPZOZ Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne im. Oskara Bielawskiego w Kościanie, pl. Paderewskiego 1A, 64-000 Kościan Oddział Szpitalny Psychiatryczny Siekowo 80, 64-234 Przemęt - w roku sprawozdawczym nie był kontrolowany.

W roku 2021 objęto nadzorem Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie, ul. Wschowska 3, 64-200 Wolsztyn (oddziały szpitala, poradnie lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w Wolsztynie, Świętnie i Obrze, poradnie specjalistyczną, SOR, laboratorium analityczne i pracownie diagnostyczne) bez Zakładu Pielęgnacyjno-Opiekuńczego znajdującego się w strukturze szpitala.

SPZOZ w Wolsztynie zlokalizowany jest w obiektach przy ul. Wschowskiej 3 w Wolsztynie oraz obiektach na terenie wiejskim w Obrze i w Świętnie.

Nieprawidłowości SPZOZ w Wolsztynie ujęte są w postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2018 r. wydane przez WPWIS w Poznaniu oraz decyzji nr 36/2021 z dnia 2 lutego 2021 r., decyzji nr 147/2021 z dnia 8 lipca 2021 r. i decyzji nr 269/2021 z dnia 2 grudnia 2021 r. wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wolsztynie.

Zalecenie ujęte w decyzji nr 36/2021 oraz decyzji nr 147/2021 zostały wykonane w terminie.

Natomiast zalecenia ujęte w decyzji nr 269/2021 z dnia 2 grudnia 2021 r. – termin wykonania ostatniego punktu zaleceń wyznaczono na dzień 31.01.2023 r.

1. zapewnić właściwy stan sanitarno-techniczny ścian w gabinetach lekarskich nr 1 i 2 – Poradnia Lekarza POZ w Wolsztynie,
2. zapewnić właściwy stan sanitarno-techniczny ścian w toalecie dla niepełnosprawnych oraz w poczekalni przy poradni chirurgicznej – Poradnie Specjalistyczne,
3. doprowadzić do należytego stanu sanitarnego ściany i sufit w składziku porządkowym na parterze przy pobieralni materiałów do badań – Medyczne Laboratorium Diagnostyczne,
4. umożliwić prawidłowe mycie i dezynfekcję mebli w pomieszczeniu na sprzęt laboratoryjny – Pracownia Diagnostyki Mikrobiologicznej,
5. w budynku B doprowadzić do należytego stanu sanitarno-technicznego brodzik, ściany, sufit i podłogę w łazience ogólnodostępnej dla pacjentów; podłogi ściany, ościeżnice i drzwi w salach chorych nr 5, 7, 9, 10, 11, 12 oraz korytarz – Oddział Chirurgiczny Ogólny z Pododdziałem Urazowo-Ortopedycznym,
6. zapewnić w gabinecie masażu do ćwiczeń indywidualnych oraz w sali nr 5, umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą (Fizjoterapia, I piętro budynek A – Oddział Rehabilitacji,
7. doprowadzić do należytego stanu sanitarno-technicznego ściany, podłogi, ich połączenia w salach nr 3, 4, 10, 11, 12, 14 i szafę w korytarzu komunikacyjnym przeznaczoną do składowania bielizny czystej oraz zapewnić w salach chorych dostęp do łóżek z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych – Oddział Chorób Wewnętrznych,
8. zapewnić właściwy stan sanitarno-techniczny brodzika w natrysku, baterii przy umywalce w łazience dla personelu oraz wykładziny podłogowej w korytarzu komunikacyjnym – Oddział Pediatriczny,
9. doprowadzić do należytego stanu sanitarno-technicznego podłogi, ściany i sufit przy wejściu na oddział, przy gabinecie badań aparatem RTG – Pracownia Endoskopii,
10. powołać osobę na przewodniczącą Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz osobę kierującą pracą pielęgniarek w szpitalu.

Termin wykonania:

- punkt 1, 2, 3 – do dnia 30.05.2022 r.,
- punkt 4, 6, 8, 9 – do dnia 30.06.2022 r.,
- punkt 5 – do dnia 30.09.2022 r.,
- punkt 7 – do dnia 31.01.2023 r.,
- punkt 10 – do dnia 15.01.2022 r.

Nieprawidłowości SPZOZ w Wolsztynie ujęte są w postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2018 r. wydane przez WPWIS w Poznaniu. Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu stwierdził, że brak spełnienia wymagań ma znaczny wpływ na bezpieczeństwo pacjentów.

5.2. Lecznictwo otwarte

- liczba placówek ogółem – 107
- liczba placówek publicznych – 5 – gmina Wolsztyn (w tym 4 to przychodnie należące do SPZOZ w Wolsztynie)
- liczba placówek niepublicznych - 102
- liczba przeprowadzonych kontroli i kontroli sprawdzających – 30 (29 HK+E, w tym 1 kontrola interwencyjna w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń SARS-CoV-2 i 1 E)
- liczba wydanych decyzji – 0
- liczba wydanych decyzji płatniczych – 2 (Koczera i Lorych)

Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria (w tym pogotowia ratunkowe, laboratoria analityczne, pracownie protetyki, stomatologii i ortodoncji oraz inne tego typu), praktyki zawodowe (w tym indywidualne praktyki lekarskie, lekarzy dentystów, indywidualnych specjalistycznych i grupowych praktyk pielęgniarek oraz inne oprócz indywidualnych praktyk pielęgniarek pracujących w ramach higieny szkolnej).

Nieprawidłowości dotyczące realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń, w tym szerzenia się infekcji SARS-CoV-2, stwierdzone podczas kontroli w 2 podmiotach leczniczych w Wolsztynie, ujęto w protokołach kontroli.

Zalecenia zostały wykonane w terminie.

W pozostałych obiektach objętych kontrolą nieprawidłowości nie stwierdzono. Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów dobry. Na bieżąco były prowadzone remonty i prace malarskie.

Na koniec roku 2021 żadna placówka nie otrzymała oceny negatywnej.

Czystość bieżąca zachowana. Dezynfekcja prowadzona prawidłowo.

5.3. Gabinety profilaktyki szkolnej

- liczba placówek ogółem – 8 (gm. Wolsztyn)
- liczba wydanych decyzji – 0

Liczba obiektów w stosunku do roku 2020 nie uległa zmianie.

Na terenie powiatu jest 6 gabinetów udzielających świadczeń dot. profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach na terenie wiosek, działających w ramach ośrodków zdrowia.

W roku 2021 przeprowadzono 5 kontroli gabinetów, które działają w ośrodkach zdrowia (rozdział czasowy) w ramach kontroli placówek służby zdrowia. Stan techniczny i sanitarny pomieszczeń, w których wykonywana jest ww. praktyka nie budzi zastrzeżeń.

Natomiast kontroli gabinetów profilaktyki szkolnej zlokalizowanych w placówkach oświatowych w roku 2021 nie przeprowadzono.

W roku 2021, w podmiotach leczniczych prowadzono również kontrole w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń SARS-CoV-2.

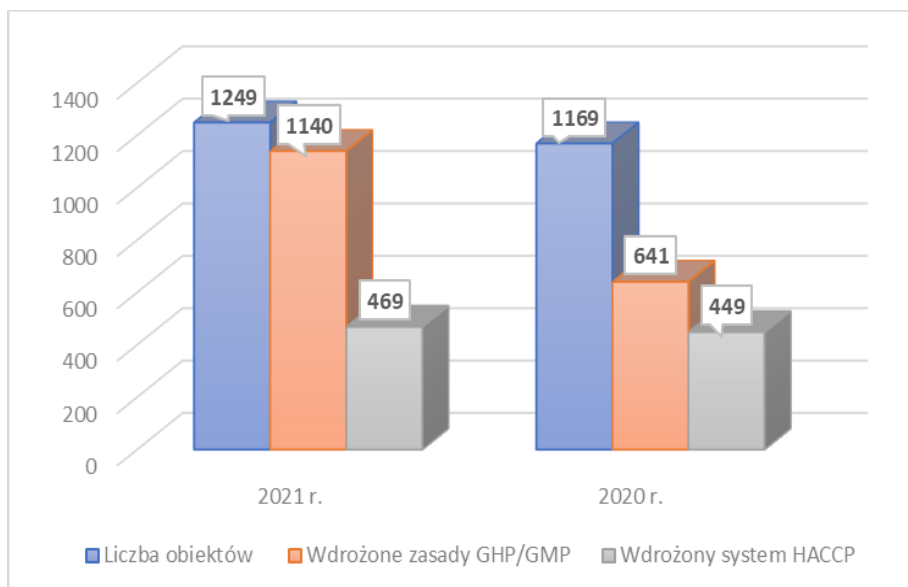
6. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo - żywieniowych oraz przedmiotów użytku

W **2021 r.** zewidencjonowano **1249** obiektów higieny żywienia, żywności i przedmiotów użytku oraz miejsc obrotu kosmetykami. Skontrolowano **389** obiektów, przeprowadzono w nich **687** kontroli sanitarnych, w tym **99** kontroli interwencyjnych. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno–sanitarnych.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono **144** obiektów, z których **3** były niezgodne z wymaganiami – 2 punkty małej gastronomii, 1 magazyn hurtu. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządzono **687** protokołów kontroli sanitarnej, w tym:

- ✓ 660 protokołów kontroli sanitarnej (zakłady żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz środki transportu),
- ✓ 3 protokoły z miejsc obrotu kosmetykami,
- ✓ 1 protokół, w związku z notyfikacją systemu RAPEX,
- ✓ 23 protokoły kontroli sprawdzającej.

Kontrole przeprowadzono zgodnie z przyjętym na 2021 rok harmonogramem kontroli. Zaplanowano **238** kontroli, wykonano **173**. W **65** obiektach nie wykonano kontroli, ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną. Przeprowadzono także **514** kontroli poza harmonogramem, w każdym przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji o uchybieniach sanitarnych, zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka, w związku z realizacją zadań w ramach informowania o produktach niebezpiecznych systemu RASFF, a także na wniosek przedsiębiorców oraz w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń SARS-CoV-2. Ponadto przeprowadzono **452** kontrole covidowe, które przekazano do Sekcji Epidemiologii (nie zostały ujęte w MZ 48).

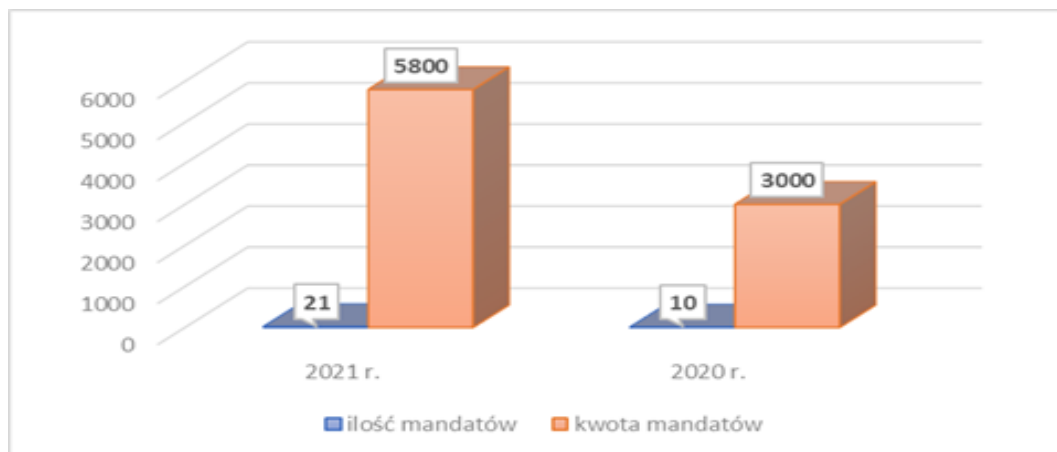
Wykres nr 3. Liczba obiektów nadzorowanych, liczba kontroli oraz liczba obiektów sklasyfikowanych

Spośród ogólnej liczby obiektów najliczniejszą grupę stanowiły:

- środki transportu - **443**
- sklepy spożywcze - **206**
- inne wytwórnie żywności – **153**
- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego - **75**
- inne obiekty obrotu żywnością - **63**
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (restauracje, bary) – **155**
- ✓ w tym:
 - zakłady małej gastronomii – **66**
 - tymczasowe lub ruchome – **18**
 - gospodarstwa agroturystyczne - **7**
 - obiekty ruchome i tymczasowe - **33**
 - magazyny hurtowe – **36**
 - apteki - **18**
 - miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością - **14**
 - ciastkarnie - **12**
 - piekarnie - **10**
 - przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe - **8**
 - kioski spożywcze - **6**
 - obiekty produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami - **5**

- automaty do lodów - 5
- zakłady garmażeryjne - 3
- wytwórnie wyrobów cukierniczych - 1
- browary i słodownie -1

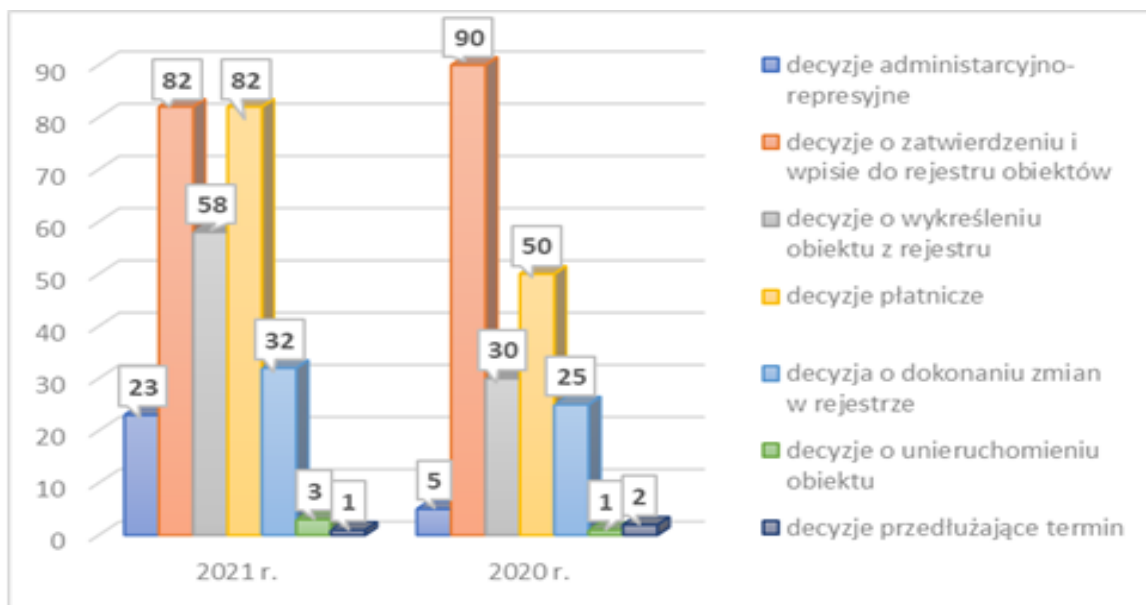
Nałożono **21** mandatów na łączną kwotę **5800 zł**. Analogicznie do poprzednich lat najwięcej mandatów nałożono w sklepach spożywczych.

Wykres nr 4. Ilość i kwota nałożonych mandatów

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem **281** decyzje:

- **82** decyzje płatnicze,
- **82** decyzje o zatwierdzeniu i wpisie do rejestru obiektów,
- **23** decyzje administracyjno-represyjnych, w związku z naruszeniem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- **58** decyzji o wykreślenie obiektu z rejestru,
- **32** decyzje o dokonaniu zmian w rejestrze,
- **1** decyzja zmieniająca termin wykonania,
- **3** decyzje nakazujące unieruchomienie zakładu, w związku z brakiem decyzji o zatwierdzeniu i o wpisie do rejestru obiektów

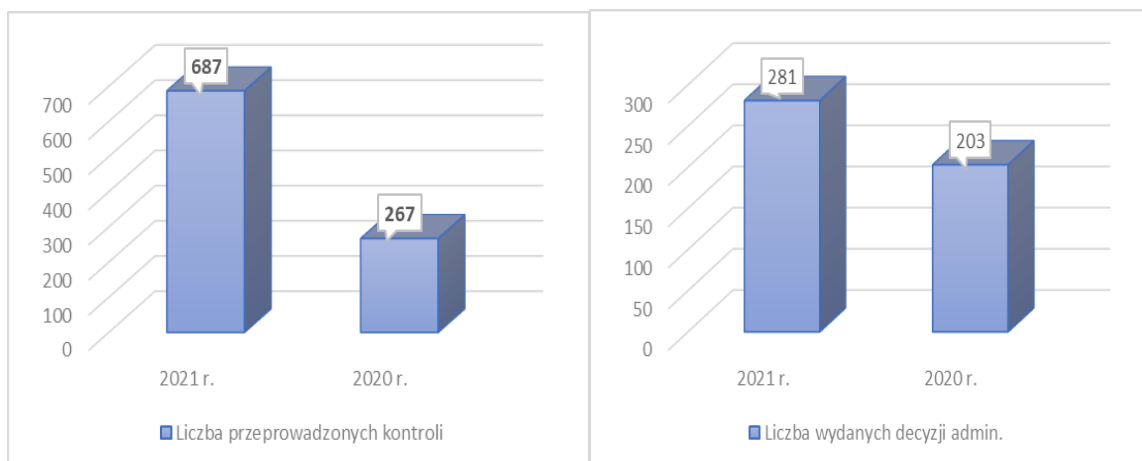
Wykres nr 5. Liczba i rodzaj wydanych decyzji

W 2021 roku wystawiono 7 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę, w oparciu o oględziny partii oraz analizę wyników badań laboratoryjnych mikrobiologicznych i fizyko-chemicznych. Przeprowadzono 7 kontroli granicznych na wniosek przedsiębiorcy, oceniając 17 partii środków spożywczych, wystawiono 7 decyzji płatniczych.

W roku sprawozdawczym nie wystawiono tytułów wykonawczych i postanowień. Skierowano 4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Działalność kontrolno-represyjna	2021 r.	2020 r.
Liczba przeprowadzonych kontroli	687	267
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	281	203
Liczba nałożonych mandatów	21 na kwotę 5800,-	10 na kwotę 3000,-
Próbki pobrane do badań	113	132
Próbki kwestionowane	0	9

Tabela nr 3. Działalność kontrolno-represyjna w roku 2021 i 2020

Wykres nr 6. Działalność kontrolno-represyjna

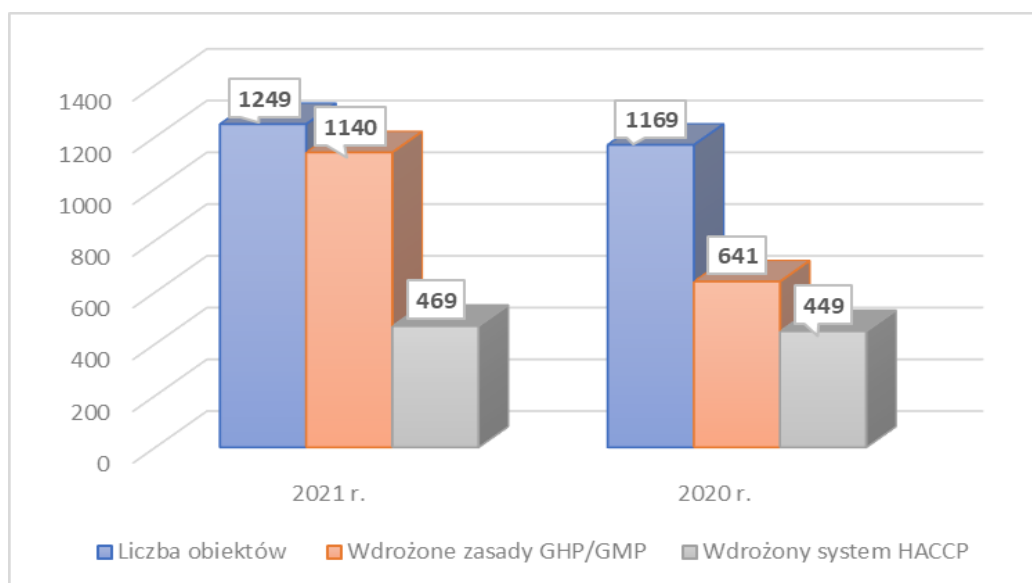
W roku sprawozdawczym rozpatrzono **9** interwencji, które dotyczyły:

- ✓ nieprawidłowego stanu techniczno-sanitarnego obiektów,
- ✓ sprzedaży artykułów spożywczych po dacie minimalnej trwałości oraz po terminie przydatności do spożycia,
- ✓ sprzedaży art. spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej,

W **7** przypadkach interwencja była anonimowa. W **3** przypadkach stwierdzono zasadność zgłoszonych interwencji, nałożono **3** mandaty karne na kwotę **800** zł.

Przeprowadzone kontrole obiektów wykazały, iż:

- ✓ system HACCP wdrożono w **469** obiektach,
- ✓ dokumentację Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej wdrożono w **1140** obiektach.

Wykres nr 7. Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP i HACCP

W sezonie letnim 2021 r. przeprowadzono 36 kontroli weekendowych oraz w dniach wolnych od pracy w miejscach wypoczynku oraz przy szlakach turystycznych. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 300 zł.

W roku 2021 przeprowadzono 3 kontrole w miejscach obrotu kosmetykami, w tym 1 kontrolę, w związku z notyfikacją w systemie RAPEX. Od 1 lipca 2021 r. nadzór nad producentami kosmetyków, konfekcjonowaniem oraz obrotem kosmetyków pełni Sekcja Higieny Pracy.

Rodzaj obiektu	% Obiektów niezgodnych
Zakłady małej gastronomii	7,70
Magazyny hurtowe	11,10

Tabela nr 4. Przedstawienie stanu sanitarnego grup obiektów niezgodnych (w %)

6.1. Opis grup obiektów w kolejności od tych o najgorszym stanie sanitarnym (najwyższy % obiektów niezgodnych)

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

Pod nadzorem znajduje się 155 obiektów, w tym 66 zakłady małej gastronomii. Sklasyfikowano 53 obiektów, w tym 26 zakładów małej gastronomii. Ocenę negatywną otrzymał 2 zakłady małej gastronomii, co stanowi 7,70%. Przeprowadzono 112 kontroli, w tym 45 w zakładach małej gastronomii. Za stwierdzone uchybienia nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 2800 zł, w tym w zakładach małej gastronomii 5 mandatów na kwotę 1400 zł. Do badań laboratoryjnych pobrano 5 prób mikrobiologicznych.

Najczęściej stwierdzane uchybienia:

- ✓ nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń obiektu,
- ✓ brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych
- ✓ brak skutecznej ochrony przed zanieczyszczeniami wewnętrznymi,
- ✓ brak aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- ✓ brak dokumentacji Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz systemu HACCP,
- ✓ brak prowadzonej dokumentacji umożliwiającej zidentyfikowanie dostawcy żywności.

Magazyny hurtowe

Pod nadzorem znajduje się **36** obiektów. Sklasyfikowano **9** obiektów. Ocenę negatywną otrzymał **1** magazyn hurtowy, co stanowi **11,10 %**. Przeprowadzono **25** kontroli. Za stwierdzone uchybienia nałożono 1 mandat karny na kwotę 400 zł. Do badań laboratoryjnych pobrano 2 próbki.

Najczęściej stwierdzane uchybienia:

- ✓ artykuły spożywcze pod terminie przydatności do spożycia oraz po dacie minimalnej trwałości.

6.2. Stan sanitarny środków transportu żywności

W **2021** r. w ewidencji znajdowały się **443** środki transportu żywności, w których przeprowadzono **47** kontroli. Wystawiono **47** decyzji zatwierdzających. Skontrolowane samochody dostosowano do rodzaju przewożonej żywności. Do transportu artykułów spożywczych nietrwałych przeznaczone były samochody posiadające agregaty chłodnicze zapewniające odpowiednią temperaturę.

6.3. Jakość zdrowotna środków spożywczych

Do badań laboratoryjnych pobrano **113** prób, w tym:

- **110** prób planowanych:
 - **79** mikrobiologicznych (**70** - urzędowe, **9** - monitoring),
 - **31** fizyko-chemicznych (**19** - urzędowe, **6** - urzędowa+monitoring, **6** - monitoring),
- **3** próby pozaplanowe – kontrola graniczna

Próbki badano w ramach urzędowej kontroli, monitoringu oraz urzędowej kontroli i monitoringu w zakresie zanieczyszczeń chemicznych i mikrobiologicznych. Próby pobrane do badań w ramach urzędowej kontroli żywności, poza głównym kierunkiem badań, poddano również ocenie organoleptycznej oraz znakowaniu. Dyskwalifikacji nie uległa żadna próbka pobrana do badań laboratoryjnych.

W **2021** r. oceniono **60** produktów, w tym:

- **57** suplementów diety,
- **3** środki spożywcze w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniu 1924/2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych.

W 2021 r. otrzymano 60 powiadomień w ramach systemu RASFF (14 powiadomień przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wolsztynie, gdyż powiadomienie dotyczyło obiektów znajdujących się pod nadzorem PWL), w związku z tym przeprowadzono 90 kontroli. Powiadomienia w ramach funkcjonowania systemu RASFF dotyczyły środków spożywczych z różnych grup asortymentowych oraz przedmiotów użytku.

6.4. Nadzór nad przedmiotami użytku

Na terenie powiatu wolsztyńskiego znajdują się obiekty obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością - 1 magazyn hurtu i 13 sklepów. Dotychczas nie zarejestrowano żadnej wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W 2021 roku przeprowadzono 5 kontroli miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próby przedmiotów użytku, 2 pochodzące z importu, 1 z UE. Wyniki badań laboratoryjnych nie uległy kwestionowaniu.

6.5. Ocena sposobu żywienia

Żywieniem zbiorowym zamkniętym na terenie działania naszej Stacji zajmują się placówki takie jak:

- domy opieki społecznej,
- szpitale,
- szkoły,
- przedszkola,
- żłobki,
- domy wczasowe,
- domy dziecka,
- bursy i internaty
- obozy, kolonie,
- stołówki pracownicze
- inne zakłady żywienia.

Jakość sposobu żywienia ma szczególne znaczenie w przypadku dzieci i osób dorosłych przebywających w tych placówkach przez całą dobę, bez możliwości uzupełnienia

brakujących składników mineralnych i witamin. Najczęściej racja żywieniowa i rodzaj podawanych produktów uzależniona jest od stawek żywieniowych i od stopnia uświadomienia osób zajmujących się układaniem jadłospisów. W roku sprawozdawczym oceniono teoretycznie **18** jadłospisów, których nie zakwestionowano. Polecono, by dostosować opracowanie jadłospisów do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

Najczęściej popełniane błędy w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego:

- zbyt duża ilość potraw smażonych,
- zbyt mała ilość warzyw i owoców w przedstawionych jadłospisach.

Żywnienie w systemie cateringowym odbywa się:

- ✓ 1 stołówce szpitala,
- ✓ 3 stołówkach szkolnych,
- ✓ 8 stołówkach przedszkolnych.

6.6. Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi: NIK, IH, WIS, IJHARS, organizacjami konsumenckimi, środkami masowego przekazu

W okresie sprawozdawczym współpracowano z następującymi jednostkami:

- Wojskowa Inspekcja Weterynaryjna,
- Powiatowy Inspektorat Weterynarii,
- Policja.

W 2021 r., w związku z sytuacją epidemiologiczną nawiązano stałą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Wolsztynie. Przeprowadzono wspólnie kontrole, także w godzinach popołudniowych oraz w dni wolne od pracy.

7. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

W zakresie sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, głównym celem pionu higieny pracy jest koordynowanie i prowadzenie nadzoru w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy.

Do zadań Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Pracy należy:

1. Prowadzenie postępowania wyjaśniającego oraz dokumentacji w zakresie chorób zawodowych,
2. Nadzór nad zakładami pracy w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy, a w szczególności zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy,
3. Nadzór nad podmiotami gospodarczymi w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania:
 - a) substancji chemicznych i ich mieszanin,
 - b) produktów biobójczych i substancji czynnych,
 - c) prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,
 - d) środków ochrony roślin,
 - e) substancji powierzchniowo czynnych i detergentów,
4. Nadzór nad podmiotami gospodarczymi w zakresie:
 - a) występowania substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy,
 - b) występowania szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy,
 - c) stosowania leków cytostatycznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą,
 - d) usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest,
 - e) klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin chemicznych (CLP),
5. Nadzór nad zagadnieniami związanymi z rejestracją, oceną i udzielaniem zezwoleń dla substancji chemicznych (REACH),
6. Udział w opracowywaniu opinii sanitarnych dotyczących rozwiązań projektowych w nowopowstałych lub modernizowanych zakładach pracy w zakresie higieny pracy,
7. Prowadzenie postępowania wyjaśniającego w ramach Wspólnotowego Systemu Szybkiego Powiadamiania o Produktach Niebezpiecznych (RAPEX) w odniesieniu do produktów chemicznych,
8. Współpraca z podmiotami gospodarczymi w ramach wdrażania przepisów

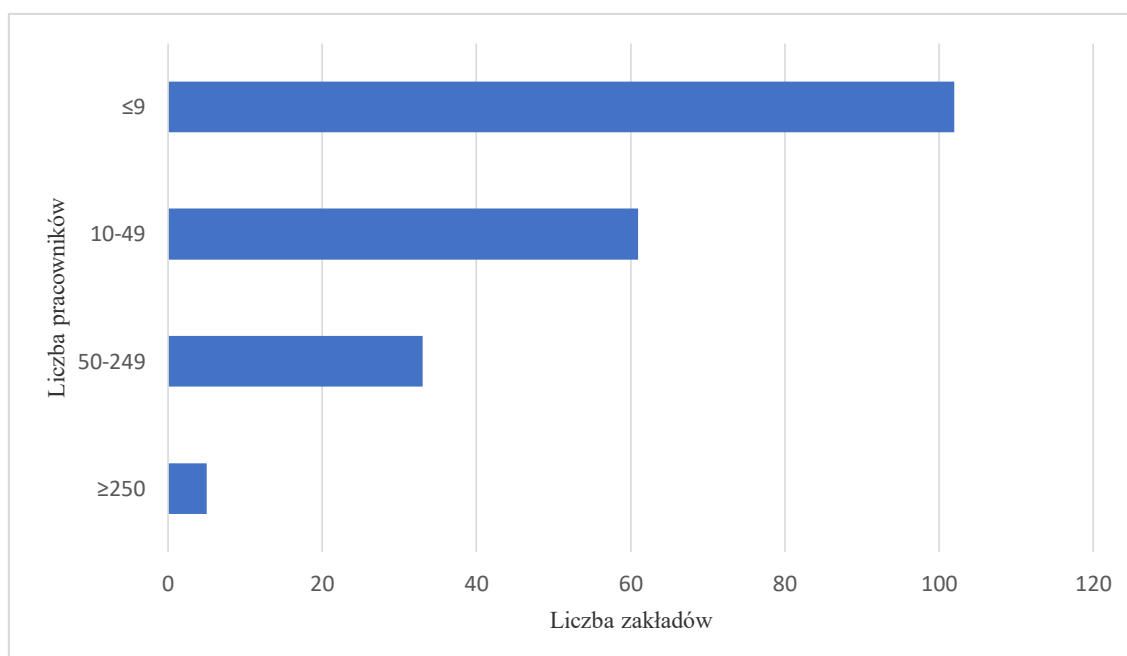
dotyczących klasyfikacji, oznakowania oraz pakowania substancji i mieszanin chemicznych (CLP),

9. Prowadzenie postępowania w przypadku stwierdzenia wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych,

10. Prowadzenie nadzoru, nad nowymi substancjami psychoaktywnymi, realizowanego w ramach kontroli spełniania obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),

11. Prowadzenie nadzoru nad produktami kosmetycznymi.

W 2021 roku w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Wolsztynie znajdowały się 201 zakłady, które zatrudniały ogółem 7172 pracowników.

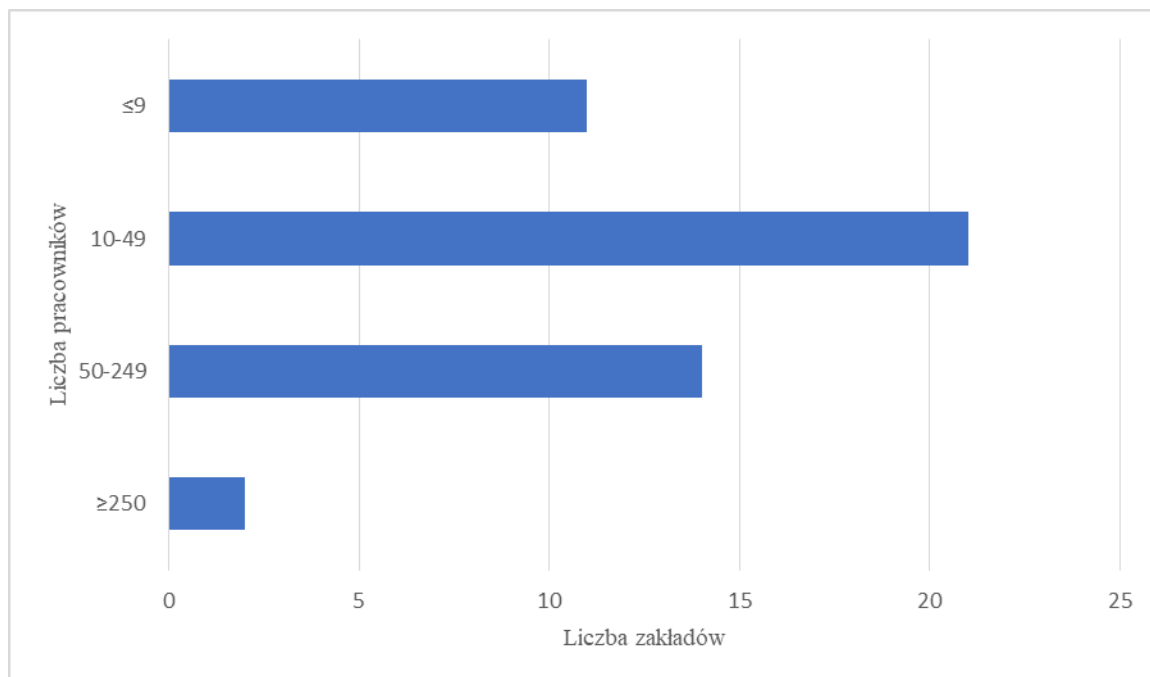
Wykres nr 8. Liczba pracowników zatrudnionych w 2021 r. według ewidencji

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu wolsztyńskiego skontrolowano 48 zakładów pracy, które zatrudniały 3151 pracowników. Przeprowadzono 52 kontrole w tym:

- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin – 38 kontroli,
- w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy – 19 kontroli,
- w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 48 kontroli,

- w ramach nadzoru nad prekursorami kat 2 i 3 – 9 kontroli,
- w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi – 19 kontroli,

Ponadto, wykonywano czynności kontrolne w ramach realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń SARS CoV-2.

Wykres nr 9. Liczba pracowników zatrudnionych w 2021 r. w skontrolowanych zakładach pracy

Największa liczba kontroli została przeprowadzona w zakładach produkujących artykuły spożywcze, a także wyroby z drewna i metalu. Czynności kontrolne dotyczyły również przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się zakażeń wirusem SARS CoV-2. Sprawdzone zaopatrzenie zakładów pracy w środki do dezynfekcji oraz środki ochrony indywidualnej. Prowadzono nadzór nad zakładami pracy w zakresie podjętych działań profilaktycznych w związku z wystąpieniem na terenie Polski stanu epidemii.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 9 decyzji administracyjnych. Łącznie nałożono 10 nakazów, które dotyczyły głównie: przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy - 2 nakazy, obniżenia poziomu stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy - 3 nakazy, sporządzenia i wprowadzenia w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas - 1 nakaz, opracowania i udokumentowania oceny ryzyka

zawodowego związanego z wykonywaną pracą - 1 nakaz, zapewnienia odpowiednich pomieszczeń higieniczno-sanitarnego - 1 nakaz, zmiany terminu wykonania obowiązków - 2 nakazy.

7.1. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

Na terenie powiatu wolsztyńskiego w 2021 roku odnotowano przekroczenia najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu wśród 512 pracowników, zatrudnionych w 21 zakładach pracy. W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami dopuszczalnych wartości NDN, pracodawcy opracowali i wprowadzili do stosowania program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas. Zapewniono pracownikom indywidualne środki ochrony słuchu. Oznakowano znakami bezpieczeństwa strefy zagrożone hałasem. Pracownicy zatrudnieni na narażonych stanowiskach pracy, są informowani o ryzyku zawodowym oraz aktualnych wynikach pomiarów. Ponadto, pracodawcy wprowadzili wydłużone przerwy w pracy do 30 min podczas 8 godzinnej zmiany i zastosowali rotację na stanowiskach pracy. Ze względu na zwiększone wartości dopuszczalnego hałasu, pracodawcy opracowali program szkoleń okresowych. W trakcie instruktażu stanowiskowego, pracownicy biorą udział w szkoleniach z zakresu użytkowania i konserwacji środków ochrony indywidualnej. Pracownicy są na bieżąco kontrolowani w zakresie właściwego stosowania ww. środków.

W 2021 roku wydano 1 decyzje administracyjną, która dotyczyła opracowania i wprowadzenia do stosowania program działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas. Stwierdzono poprawę warunków pracy 4 pracowników.

W ramach nadzoru bieżącego stwierdzono również przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w postaci pyłu i czynników chemicznych. Wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące obniżenia poziomu stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy. Decyzje dotyczyły obniżenia do poziomu dopuszczalnej wartości stężenia pyłów niesklasyfikowanych ze względu na toksyczność, stężenia krzemionki krystalicznej oraz stężenia styrenu na wszystkich stanowiskach pracy.

7.2. Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

Na nadzorowanym terenie w 2021 roku przeprowadzono 38 kontroli w obiektach stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny. W trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień dotyczących przestrzegania przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. Ustalono, że pracodawcy posiadają aktualny spis stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz odpowiednie karty charakterystyki tych produktów. Produkty są przechowywane w miejscu wyznaczonym, odpowiednio oznakowanym oraz zabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych. Sprawdzone, że przy stanowiskach pracy, na których stosowane są środki żrące zainstalowano natryski ratunkowe do przemywania oczu.

7.3. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

W 2021 roku na terenie powiatu wolsztyńskiego przeprowadzono 19 kontroli w 17 zakładach pracy w zakresie narażenia pracowników na czynniki rakotwórcze i mutagenne występujące w środowisku pracy. Największą grupę stanowiły obiekty zajmujące się produkcją wyrobów z drewna. Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że zatrudnionych w narażeniu na czynniki o działaniu rakotwórczym (prace związane z narażeniem na pyły drewna, prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy) jest 582 pracowników, w tym 108 kobiet.

Ponadto kontakt pracowników z czynnikiem o działaniu rakotwórczym (czynniki chemiczne, chromiany, chlorek metylenu, benzen), stwierdzono w 6 zakładach pracy, w których zatrudnionych jest 64 pracowników.

W ramach bieżących czynności kontrolnych w zakresie ograniczenia narażenia pracowników na czynniki rakotwórcze i mutagenne występujące w środowisku pracy, stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia krzemionki krystalicznej. Wydano decyzję administracyjną nakazującą obniżenie do poziomu dopuszczalnej wartości stężenia krzemionki krystalicznej na wszystkich stanowiskach pracy.

7.4. Czynniki biologiczne

Z zakresu nadzoru nad czynnikami biologicznymi w 2021 roku przeprowadzono 48 kontroli w zakładach pracy, w których stwierdzono występowanie szkodliwego

czynnika biologicznego zaliczanego do 2 i 3 grupy zagrożenia. Skontrolowano 48 zakładów pracy, które zatrudniały 90 pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 grupy zagrożenia oraz 3151 pracowników pracujących z czynnikiem biologicznym zaliczanym do 3 grupy zagrożenia.

Według klasyfikacji szkodliwych czynników biologicznych, grupa 2 zagrożenia określa te czynniki, które mogą powodować choroby u ludzi, są też niebezpieczne dla pracowników, jednak ich rozprzestrzenianie wśród populacji jest mało prawdopodobne a metody zapobiegania i leczenia są zazwyczaj bardzo skuteczne. Grupa 3 zagrożenia to czynniki mogące wywoływać u ludzi ciężkie choroby, są niebezpieczne dla pracowników, a ich rozprzestrzenianie się w populacji ludzkiej jest bardzo prawdopodobne. Zazwyczaj istnieją w stosunku do nich skuteczne metody profilaktyki lub leczenia.

W 2021 roku w ramach nadzoru sanitarnego skontrolowano 3 podmioty zajmujące się usługami pogrzebowymi oraz działalnością pokrewną. Kontrolą objęto zakłady świadczące usługi pogrzebowe, sprzedaż trumien oraz przewóz zwłok.

Zakres działań kontrolnych obejmował warunki zdrowotne środowiska pracy z uwzględnieniem oceny realizacji wymogów prawnych dotyczących ogólnych przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, stosowania w działalności zawodowej stwarzających zagrożenie substancji chemicznych i ich mieszanin jak również narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne.

W 2021 roku kontrolując zakłady pracy pod kątem narażenia na czynniki biologiczne, nie stwierdzono uchybień w tym zakresie. Pracodawcy dokonali aktualizacji oceny ryzyka zawodowego w zakresie czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 – wirus – SARS-CoV - 2. Przy wejściu na teren zakładu zostały zastosowane znaki ostrzegające przed zagrożeniem biologicznym. Pracodawcy zapewnili rejestr prac oraz rejestr pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych. Pracownicy zostali poinformowani o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami. Pracownicy zostali również wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz produkty odkażające.

Choroby zawodowe

Choroba zawodowa to choroba ujęta w wykazie chorób zawodowych. Ocena warunków pracy pozwala określić czy dana choroba zawodowa wystąpiła ze względu na działanie szkodliwych czynników obecnych w środowisku pracy czy sposobu jej wykonywania.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie w 2021 roku przeprowadził 2 postępowania administracyjne w związku z otrzymaniem zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia choroby zawodowej. Ogółem sporządzono 2 karty oceny narażenia zawodowego. Wydano 1 decyzję dotyczącą stwierdzenia choroby zawodowej:

- narządu głosu w postaci wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych (poz. 15.2 wykazu).

Wystawiono 1 kartę stwierdzenia choroby zawodowej do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

7.5. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2021 roku z uwagi na brak zgłoszeń dotyczących wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych nie podejmowano działań kontrolnych oraz nie wydawano decyzji administracyjnych w ww. zakresie.

W ramach realizacji ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276) w oparciu o kwestionariusz, dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w 45 kontrolowanych obiektach. Czynności kontrolne miały na celu weryfikację czy na terenie danej instytucji ustawa jest przestrzegana.

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu wolsztyńskiego w trakcie kontroli związanych z bieżącym nadzorem sanitarnym informowano pracodawców o zaplanowanej na lata 2020-2022 informacyjnej kampanii europejskiej z cyklu „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” pod hasłem „dźwigaj z głową”. Kampania ma na celu zapobieganie występowaniu zaburzeniom układu mięśniowo-szkieletowego. Biorąc pod uwagę częstotliwość występowania ww. zaburzeń oraz fakt, że są one jednym z najpowszechniejszych problemów zdrowotnych związanych z wykonywaną pracą, należy dążyć do zminimalizowania prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

Ponadto poinformowano pracodawców i przekazano ulotki informacyjne dot. realizacji działań profilaktycznych w zakresie Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych. Przekazano materiały dotyczące ograniczenia zagrożeń zawodowych skutkujących schorzeniami układu mięśniowo szkieletowego oraz układu ruchu wywołanymi wykonywaniem ręcznych prac transportowych w formie ulotki: „Pozycja przy pracy”, „Ręczne prace transportowe” i prezentacji „Ochrona układu mięśniowo – szkieletowego w pracy”, celem wykorzystania w ramach szkolenia pracowników.

7.6. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2021 roku nadzorem objęto miejsca obrotu kosmetykami, w których przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych. Podczas kontroli ocenie poddano znakowanie opakowań jednostkowych kosmetyków, w wyniku których stwierdzono zgodność znakowania kosmetyków z obowiązującymi przepisami prawnymi.

8. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2021 roku nadzorem sanitarnym objęto 75 obiektów stałych takich jak: żłobki, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowe, zespoły szkół, centrum szkolenia zawodowego, placówki wsparcia dziennego, placówki pracy pozaszkolnej, dom wczasów dziecięcych i placówka opiekuńczo – wychowawcza.

Łącznie w roku sprawozdawczym, przeprowadzono 83 kontrole podległych obiektów. Wydano 1 opinię sanitarną, 1 decyzję przedłużającą, 1 decyzję płatniczą, 1 decyzję potwierdzającą spełnienie wymagań sanitarno - lokalowych przez żłobek.

W związku z trwającą sytuacją epidemiologiczną, w 2021 r. wydano 253 opinii w sprawie zawieszenia zajęć w placówkach systemu oświaty na terenie powiatu wolsztyńskiego, w tym:

- 116 opinii wydanych dla zespołów szkół,
- 34 opinii wydanych dla przedszkoli,
- 103 opinii wydanych dla szkół podstawowych.

Działalność w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży koncentrowała się w ciągu roku na prowadzeniu bieżącego nadzoru ze szczególnym uwzględnieniem:

- oceny warunków sanitarno – higienicznych w żłobkach i klubach dziecięcych,
- oceny stanu technicznego i porządkowego pomieszczeń, tj. sal zajęć, korytarzy, sal gimnastycznych wraz z ich zapleczem, terenów przyszkolnych (boisk, placów zabaw),
- oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w podległych obiektach pod kątem posiadanej infrastruktury,
- oceny mebli szkolnych i sprzętu sportowego pod kątem posiadanych certyfikatów,
- oceny stanu sanitarno – higienicznego placów zabaw zarówno przy placówkach oświatowo – wychowawczych,
- oceny posiadania przez podległe placówki wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej,
- oceny warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

Podczas przeprowadzanych kontroli dokonywano oceny dostosowania się placówek do Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdza się, że w placówkach zapewniono: płyny do dezynfekcji rąk oraz powierzchni, środki ochrony indywidualnej: rękawiczki jednorazowego użytku, przyłbice, maseczki

jednorazowego i wielorazowego użytku, fartuchy jednorazowego użytku. Ponadto przy wejściach do placówek umieszczono informacje o obowiązku zakrywania ust, nosa i zachowania dystansu społecznego oraz dozowniki z płynem do dezynfekcji rąk wraz z instrukcjami prawidłowej dezynfekcji rąk. Pomieszczenia sanitarne wyposażone były w środki higieny osobistej. Dyrektorzy opracowali procedury i regulaminy dotyczące funkcjonowania placówki w czasie epidemii oraz posiadają aktualne numery telefonów do służb sanitarnych i medycznych, które znajdują się w łatwo dostępnych miejscach. Wydzielone zostały miejsca lub pomieszczenia do odizolowania osób, w przypadku stwierdzenia niepokojących objawów chorobowych. Podczas kontroli sanitarnych wypoczynków letnich również przeprowadzono kontrolę w związku z zapobieganiem szerzeniu się zakażeń, w tym SARS-CoV-2 oraz stosowania się do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego – w wyniku, których stwierdzono, że wszyscy organizatorzy wypoczynków wdrożyli wytyczne zmniejszające ryzyko zakażenia podczas pobytu na wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie trwania epidemii COVID-19, za wyjątkiem 3 wypoczynków.

W celu zlikwidowania uchybień i nieprawidłowości wydawane są zalecenia pokontrolne lub decyzje merytoryczne. Wydane zalecenia pokontrolne dotyczyły m.in. : doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego ścian w pomieszczeniach placówek oświaty, przeprowadzenia badań natężenia oświetlenia sztucznego oraz zapewnienie wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej w pomieszczeniach placówek.

8.1. Remonty prowadzone w placówkach w roku sprawozdawczym

W wyniku przeprowadzonych kontroli i otrzymanych informacji od dyrektorów szkół zauważa się, że stan techniczny i sanitarno-higieniczny sukcesywnie ulega poprawie. Wykonuje się szereg prac remontowych m. in. remonty sal dydaktycznych, bloków żywieniowych, bloków sportowych oraz prace remontowe, przygotowawcze i konserwatorskie. Prace obejmowały: montaż rolet zewnętrznych, wymianę podłóg, odnowienie elewacji, odnowienie placów zabaw.

- **Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek, m.in.**

Rodzaj placówki		Liczba placówek							
		nowo oddanych w nowych obiektach	nowo otwartych w obiektach istniejących	zlikwidowanych	po remontach generalnych	z nowo oddanymi obiektami sportowymi	z modernizowanymi blokami sportowymi	z nowo otwartymi blokami żywienia	z modernizowanymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8
Żłobki	01	1	0	0	0	0	0	0	0
Przedszkola	02	0	0	0	1	0	0	0	0

Tabela nr 5. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

W wierszu 01, w kolumnie 1 – Gminny Żłobek „Tęczowa Kraina” w Wolsztynie, ul. Komorowska 1c, 64-200 Wolsztyn, wydano decyzję o spełnieniu wymagań sanitarno-lokalowych

Zdjęcie nr 1. Sala zajęć w Gminnym Żłobku „Tęczowa Kraina” w Wolsztynie

Zdjęcia nr 2 - 3. Sale zajęć w Gminnym Żłobku „Tęczowa Kraina” w Wolsztynie

Zdjęcia nr 4 - 5. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne w Gminnym Żłobku „Tęczowa Kraina” w Wolsztynie

W wierszu 02, w kolumnie 4 – Przedszkole nr 3 w Wolsztynie, ul. Kusocińskiego 2, 64-200 Wolsztyn

Zdjęcie nr 6. Szatnia w Przedszkolu nr 3 w Wolsztynie

Zdjęcie nr 7. Sala zajęć w Przedszkolu nr 3 w Wolsztynie

Zdjęcia nr 8 - 9. Sale zajęć w Przedszkolu nr 3 w Wolsztynie

Zdjęcie nr 10. Pomieszczenie higieniczno-sanitarne w Przedszkolu nr 3 w Wolsztynie

8.2. Higiena procesu nauczania – higieniczna ocena rozkładu zajęć

W 2021 r. higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych przeprowadzona została w 16 placówkach (10 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie oraz 6 szkół podstawowych funkcjonujących w zespołach szkół) – analizie poddano 140 rozkładów zajęć. Nieprawidłowości stwierdzono w 50 rozkładach zajęć, w 10 szkołach (5 szkół podstawowych funkcjonujących samodzielnie oraz 5 szkół podstawowych funkcjonujących w zespołach szkół).

Nieprawidłowości te dotyczą rozpoczynania zajęć się o różnych godzinach, przy czym różnica pomiędzy dniami tygodnia jest większa niż 1 godzina, a także różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia, które jest większa niż 1 godzina.

Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych				
Rodzaj placówki	Ocenie poddano rozkład zajęć szkolnych		Stwierdzone nieprawidłowości	
	ilość placówek	ilość oddziałów	ilość placówek	ilość oddziałów
Szkoły Podstawowe	10	87	5	31
Zespoły szkół	6	53	5	19

Tabela nr 6. Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektorów szkół spowodowane jest to dowozami uczniów do szkół, niewystarczającą ilością pomieszczeń do nauki oraz prowadzeniem zajęć przez nauczycieli zatrudnianych w różnych szkołach.

8.3. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2021 roku na terenie powiatu wolsztyńskiego, zarówno w okresie zimowym jak i letnim, zorganizowano 101 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży (32 w obiektach całorocznych usług hotelarskich, 2 w obiektach sezonowych, 13 pod namiotami, 26 w miejscu zamieszkania). Wszystkie turnusy zostały zgłoszone w ogólnopolskiej, elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej, za wyjątkiem jednego zorganizowanego w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie. Łącznie w

czasie trwania akcji wypoczynku przeprowadzono 32 kontrole, w tym: 1 kontroli turnusów wypoczynku zimowego oraz 31 kontroli turnusów wypoczynku letniego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono ustalono, że z wypoczynku zorganizowanego na terenie powiatu wolsztyńskiego w 2021 r. skorzystało łącznie 1575 osoby, z czego 98% stanowili uczestnicy wypoczynku letniego. Z kontroli przeprowadzonych podczas akcji zima i akcji lato wynika, że obiekty zostały właściwie przygotowane i zapewniały bezpieczne oraz higieniczne warunki wypoczynku, a ich stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. Wszyscy organizatorzy wypoczynków wdrożyli wytyczne zmniejszające ryzyko zakażenia podczas pobytu na wypoczynku dzieci i młodzieży w czasie trwania epidemii COVID-19, za wyjątkiem trzech.

Podczas trwania sezonu letniego pracownik Stanowiska Pracy do Spraw Higieny Dzieci i Młodzieży wspólnie z przedstawicielem Posterunku Policji w Przemęcie przeprowadzili kontrolę wypoczynku niezgłoszonego do Kuratora Oświaty w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie. W wyniku powyższej kontroli wydano decyzję płaćniczą.

8.4. Współpraca z innymi pionami PSSE w Wolsztynie oraz Instytucjami

W 2021 roku w ramach działań w zakresie higieny dzieci i młodzieży współpraca prowadzona była z innymi sekcjami Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej m.in.

***Sekcja Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku** - przeprowadzanie wspólnych kontroli placówek oświatowo–wychowawczych oraz miejsc wypoczynków, w których prowadzone jest żywienie,

***Stanowisko Pracy do Spraw Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia** – wspólne wizytacje placówek oświatowo-wychowawczych, organizowanie akcji edukacyjno-informacyjnych, dystrybucja materiałów oświatowo – zdrowotnych,

***Sekcja Epidemiologii** – w zakresie analizy szczepień oraz w zakresie kontroli zapobiegających szerzeniu się zakażeń, w tym SARS-CoV-2,

***Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Komunalnej** – przekazywanie informacji dotyczących zaopatrzenia placówek oświatowo–wychowawczych w wodę, wspólne kontrole w trakcie wypoczynków letnich,

***Stanowisko Pracy do Spraw Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego** – odbiory techniczne oraz opiniowanie projektów przebudowy/rozbudowy placówek.

Ponadto w 2021 roku w ramach działań w zakresie higieny dzieci i młodzieży współpraca prowadzona była z następującymi instytucjami:

- **Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie** – przekazywanie wykazów wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży, wspólne kontrole wypoczynków letnich i zimowych oraz działania oświatowo-zdrowotne na wypoczynkach,
- **Dyrektorzy placówek oświatowo-wychowawczych** - wykonywanie wydanych decyzji merytorycznych, zaleceń pokontrolnych, utrzymanie bieżącego porządku i czystości w placówce, zapewnienie prawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.
- **Organizatorzy wypoczynków dzieci i młodzieży** – na bieżąco wyjaśniano zagadnienia i wątpliwości dotyczące wytycznych MEN, GIS i MZ dla organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w 2021 roku.

8.5. Podsumowanie działalności

W roku sprawozdawczym we wszystkich skontrolowanych placówkach, zarówno oświatowych jak i wypoczynku dzieci i młodzieży, przeprowadzono kontrole w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Z przeprowadzonych kontroli wynika, że w placówkach tych przestrzegany jest zakaz palenia tytoniu. W widocznych miejscach umieszczone były oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych na terenie placówki.

Wszystkie placówki oświatowo – wychowawcze zaopatrywane są w wodę z wodociągów. Nadal odnotowuje się brak podłączenia placówek (4 placówki) do kanalizacji centralnej. Na terenie powiatu wolsztyńskiego nie stwierdza się ustępów zewnętrznych.

Stan sanitarno – techniczny pomieszczeń sanitarnych sukcesywnie ulega poprawie. We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniona jest bieżąca ciepła i zimna woda oraz środki higieny osobistej – mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki oraz papier toaletowy.

We wszystkich szkołach istnieje możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w placówce – wyznaczone miejsce w salach zajęć lub szafki indywidualne.

W placówkach oświatowo–wychowawczych warunki oraz stan higieniczno – sanitarny i techniczny ulegają ciągłej poprawie. We wszystkich placówkach oświatowo –

wychowawczych przeprowadzane były bieżące remonty, modernizacje pomieszczeń oraz terenów wokół budynków.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny czyni starania w celu dalszej poprawy stanu sanitarno–higienicznego i technicznego placówek oświatowo-wychowawczych oraz poprawy warunków nauczania, wychowania, opieki, rekreacji oraz wypoczynku dzieci i młodzieży.

Dyrektorzy placówek oświatowo–wychowawczych czynią starania o pozyskanie większych środków finansowych na remonty i modernizacje oraz wykonywanie zaleceń Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wolsztynie.

9. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna w 2021 roku nadal była trudna z powodu trwającej pandemii COVID-19.

9.1. Koronawirus SARS-CoV-2

W marcu i kwietniu oraz w listopadzie i grudniu odnotowano ponad 600 zakażeń SARS-CoV-2 w miesiącu. Jedynie w lipcu nie odnotowano zachorowań na COVID-19. Pojawiały się liczne ogniska w szkołach, przedszkolach, zakładach pracy i placówkach opieki zdrowotnej. Wzrost zachorowań przebiegał lawinowo, rejestrowano od kilkunastu do kilkudziesięciu przypadków dziennie.

Zachorowania na SARS-CoV2 w 2021 r. kształtowały się następująco:

Miesiąc	Ilość zachorowań
Styczeń	220
Luty	145
Marzec	624
Kwiecień	615
Maj	151
Czerwiec	13
Lipiec	0
Sierpień	9
Wrzesień	28
Październik	131
Listopad	856
Grudzień	612
RAZEM	3384

Tabela nr 7. Liczba zachorowań na koronawirusa SARS-CoV-2 w 2021 r.

Do 31 grudnia 2021 r. zarejestrowano 3385 przypadków zakażeń SARS-CoV-2, zmarły 103 osoby, w tym

- 30-39 lat – 1 osoba, kobieta
- 40-49 lat – 5 osób, 4 mężczyzn i 1 kobieta,

- 50-59 lat – 7 osób, 3 mężczyzn i 4 kobiety,
- > 60 lat – 90 osób, 49 mężczyzn i 41 kobiet.

Od początku pandemii w powiecie wolsztyńskim zmarło 147 osób.

Miesiąc	Liczba zgonów
Styczeń	6
Luty	4
Marzec	9
Kwiecień	29
Maj	8
Czerwiec	1
Lipiec	1
Sierpień	0
Wrzesień	0
Październik	5
Listopad	17
Grudzień	23
RAZEM	103

Tabela nr 8. Zgony na SARS-CoV2 w 2021 r.

Wiek w latach	Liczba zgonów
30 - 39	1
40 - 49	5
50 - 59	7
60 +	90
RAZEM	103

Tabela nr 9. Zgony na SARS-CoV2 w 2021 r. wg wieku

Utrzymywanie się pandemii COVID-19 w 2021 r. wymagało nadal ogromnego zaangażowania wszystkich pracowników PSSE w Wolsztynie, którzy dalej borykali się z wyzwaniami związanymi z realizacją zadań. Odbierano kilkadziesiąt telefonów dziennie udzielając mieszkańcom powiatu odpowiedzi na pytania dotyczące m.in. obowiązujących zasad kwarantanny i izolacji, rodzaju wprowadzonych obostrzeń, możliwości wykonania testów w kierunku SARS-CoV-2. Wprowadzenie systemu SEPIS ułatwiło przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, z czasem ograniczyło również liczbę telefonów od petentów.

9.2. Zachorowania

Analiza sytuacji epidemiologicznej za 2021 r. w porównaniu do 2020 roku wykazała, że w roku sprawozdawczym odnotowano znaczne różnice w ilości występowania wielu chorób zakaźnych, takich jak Salmonellozy – zatrucia pokarmowe, wirusowe zakażenia jelitowe, płonica. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że na rejestrację zakażeń i chorób zakaźnych niewątpliwie wpływ wywarła sytuacja związana z utrzymującą się pandemią COVID-19.

Jednostka chorobowa	Powiat wolsztyński	
	Zachorowania 2020	Zachorowania 2021
Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	4	8
Bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	11	12
Bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	68	45
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	13	8
Różyczka	0	0
Płonica	27	6
Krztusiec	0	0
Ospa wietrzna	194	211
WZW typ B	1	1
WZW typ C	2	2

Gruźlica	0	1
Borelioza	7	12
Pogryzienia przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę ogółem	49	54
Szczepienia osób p/wściekliznie	6	3
Odra	0	0

Tabela nr 10. Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 2020 – 2021

9.3. Choroby, w zakresie których prowadzi się szczepienia ochronne, w tym objęte programem eliminacji

W 2021 roku, podobnie do roku poprzedniego nie zarejestrowano zachorowań na błonicę, poliomyelitis, ostre porażenie wiotkie, kleszczowe zapalenie mózgu czy tężec. Nie zarejestrowano również przypadków zachorowania na grypę, potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi. Zachorowań grypopodobnych zarejestrowano 25 576, w tym u 114 osób zaistniała konieczność hospitalizacji.

Wiek	Liczba zachorowań	Liczba osób skierowanych do szpitala
0 - 4	7 509	31
5 - 14	4 721	4
15 - 64	10 518	30
65 i więcej	2 828	49
Razem	25 576	114

Tabela nr 11. Liczba zachorowań grypopodobnych w 2021 r.

W 2021 r. przeciwko grypie zaszczepiło się 1 095 osób. Szczepieniom poddały się głównie starsze osoby dorosłe, w tym najwięcej powyżej 65 roku życia – 667 osób.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano przypadków zachorowania na wzv typu A.

Ilość zarejestrowanych w 2021 r. zachorowań na wzv typu B pozostała na tym samym poziomie i wyniosła 1 – zachorowanie wystąpiło u kobiety mieszkającej na terenie miejskim, również ilość zarejestrowanych w 2021 r. zachorowań na wzv typu C była taka sama jak w 2020 r. i dotyczyła kobiety i mężczyzny, mieszkających na terenie wiejskim. Żadna z tych osób nie należała do grupy szczególnie narażonych.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano przypadków różyczki krztuśca, odry, 1 przypadek nagminnego zapalenia przyusznic wystąpił u chłopca mieszkającego na terenie wiejskim.

Na terenie powiatu wolsztyńskiego szczepienia ochronne wykonuje się w 16 podmiotach leczniczych.

W 2021 roku niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) wystąpił u 12 osób, w tym:

- łagodny niepożądany odczyn poszczepienny – 10 osób, w tym 8 osób po szczepieniu przeciwko COVID-19, 1 osoba po szczepieniu przeciw gruźlicy i 1 osoba po szczepieniu przeciwko: WZW B, poliomyelitis, haemophilus influenzae typu b, tężcowi, krztuścowi,
- poważny niepożądany odczyn poszczepienny – 1 osoba po szczepieniu przeciwko COVID-19,
- ciężki niepożądany odczyn poszczepienny – 1 osoba po szczepieniu przeciwko COVID-19.

Analizując wykonawstwo szczepień należy stwierdzić, że wyszczepialność w naszym powiecie się pogorszyła. W 2021 r. nastąpił dalszy wzrost liczby opiekunów prawnych uchylających się od poddania obowiązkowym szczepieniom ochronnym dzieci. Przyczyniła się do tego działalność stowarzyszeń i ruchów antyszczepionkowych, a także sytuacja związana z ogłoszonym stanem epidemii. Prowadzono postępowanie administracyjne w stosunku do 313 osób uchylających się od poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym, w tym wydano 42 tytuły wykonawcze i wystawiono 14 upomnień.

Neuroinfekcje oraz choroba meningokokowa i inne wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* oraz *Haemophilus influenzae*

W 2021 r. zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych o etiologii nieokreślonej u 2 mężczyzn oraz 2 przypadki zapalenia mózgu

nieokreślone i wirusowe u 2 kobiet. Wszystkie osoby mieszkały na terenie wiejskim. Innych neuroinfekcji nie zarejestrowano.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 zachorowanie na chorobę meningokokową u 48 letniego mężczyzny narodowości ukraińskiej mieszkającego na wsi (mężczyzna wyzdrowiał) oraz 1 przypadek zapalenia płuc o etiologii pneumokokowej u 4 letniej dziewczynki również mieszkającej na wsi. Nie zarejestrowano przypadków wywołanych przez *Haemophilus influenzae*.

9.4. Choroby odzwierzęce

Nie zarejestrowano zachorowań na włośnicę, leptospirozę, tasiemczyce w tym bąblowicę, toksoplazmozę, listeriozę - podobnie jak w latach ubiegłych.

9.5. Inne choroby zakaźne

W roku sprawozdawczym nastąpił wyraźny wzrost zachorowań na Salmonelozę jako pojedyncze zatrucia pokarmowe - zarejestrowano 8 zachorowania, gdzie w 2020 r. zarejestrowano 4 takie przypadki.

Czynnikiem etiologicznym we wszystkich 8 przypadkach była *Salmonella Enteritidis*. Zachorowania te nastąpiły w następujących grupach wiekowych:

- 0-4 lat – 3 osoba,
- 5-9 lat – 2 osoby,
- 10-14 lat 1 osoba,
- 30-39 lat – 2 osoby.

W 2021 r. nie zarejestrowano zachorowań na Salmonelozę pozajelitowe. Nie zarejestrowano zachorowań na kamylobakteriozę, zakażeń enterokrwotocznymi szczepami *E. coli*.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 11 zgłoszeń biegunek u dzieci do lat 2 i liczba ta nieznacznie się zmniejszyła w stosunku do 2020 r., w którym zarejestrowano 15 takich zgłoszeń.

Ponadto w 2021 r. zarejestrowano 3 zachorowania na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, 40 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone i 90 zachorowań na biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, a w roku 2020 odnotowano 18 zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, 46

zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone i 51 zachorowania na biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

W 2021 r. zarejestrowano 12 przypadków zachorowania na boreliozę. Zachorowania dotyczyły 5 osób mieszkających na terenie miejskim i 7 osób mieszkających na wsi. Żaden z chorych nie wymagał hospitalizacji. W 2020 r. zarejestrowano 7 przypadków boreliozy, o 5 przypadków mniej niż w roku sprawozdawczym.

W 2021 r. nieznacznie zwiększyła się ilość zgłoszonych przypadków zachorowań na ospę wietrzną. Odnotowano 211 przypadków, a w roku 2020 tych zachorowań było 194.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową.

9.6. Zatrucia chemicznymi środkami ochrony roślin

W 2021 r. nie zarejestrowano w naszym powiecie zatruc środków ochrony roślin, podobnie jak w latach ubiegłych.

9.7. Zapobieganie wściekliznie

W 2021 r. przeprowadzono 54 wywiady w związku z pokąsaniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. Szczepienia przeciwko wściekliznie podjęto u 3 osób po konsultacji z lekarzem specjalistą chorób zakaźnych, pokąsanych przez zwierzęta, w przypadku których nie było możliwości przeprowadzenia obserwacji przez lekarza weterynarii. W 2020 r. konieczność szczepień przeciwko wściekliznie zaistniała u 6 osób.

9.8. Ogniska epidemiczne

W roku sprawozdawczym zarejestrowano jedynie ogniska zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Nie odnotowano ognisk wywołanych przez inne drobnoustroje.

10. Działalność oświatowo – zdrowotna

Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo - zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych... (art. 6 Ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej).

Głównym zadaniem pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia jest realizacja działań o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym jest podejmowanie działań informacyjnych w celu zwiększenia poziomu wiedzy oraz świadomości jednostki i społeczeństwa w kierunku zachowania i umacniania zdrowia.

Działalność z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2021 roku dotyczyła następujących zagadnień:

- profilaktyka antynikotynowa,
- prawidłowe żywienie,
- aktywność fizyczna,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- profilaktyka nowotworowa,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- profilaktyka HIV/AIDS,
- profilaktyka uzależnień,
- profilaktyka higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia.

Powyższe działania skierowane były do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem:

- dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym,
- młodzieży szkół ponadpodstawowych,
- rodziców,
- dyrekcji szkół i przedszkoli, koordynatorów do spraw edukacji prozdrowotnej,
- służby zdrowia,
- ogółu społeczeństwa

10.1. Działania ogólnopolskie

10.1.1. Profilaktyka palenia tytoniu

Głównym celem jest redukcja zagrożeń wynikających z palenia tytoniu w Polsce oraz ochrona ludności przed zdrowotnymi, społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi konsekwencjami palenia tytoniu oraz wdychania dymu tytoniowego.

W ramach realizacji profilaktyki zorganizowano:

- Konkurs „Palić, nie palić – oto – jest pytanie?” – w okresie od 15 lutego do 2 kwietnia 2021 r. w szkołach podstawowych powiatu wolsztyńskiego odbył się etap szkolny wojewódzkiego konkursu „Palić, nie palić – oto jest pytanie” na prezentację multimedialną pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”, kierowanego do uczniów klas V szkół podstawowych. W etapie szkolnym udział wzięło 7 uczniów. Do etapu powiatowego wpłynęły 2 prace konkursowe. Nagrody dla laureatów etapu powiatowego ufundowane zostały przez Urząd Miejski w Wolsztynie. Łączna wartość nagród to 189,98 zł.
- Konkurs plastyczny w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Obrze - w okresie od 13 kwietnia do 10 maja 2021 r. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Obrze przeprowadzono konkurs, który polegał na wykonaniu plakatu pod hasłem „Papieros, e-papieros? Nie, dziękuję. Nie śmierdź!”. Działanie kierowano do uczniów klas IV i VI. Udział w przedsięwzięciu wzięło 7 uczniów. Komisja Konkursowa wyłoniła 3 laureatów i 1 wyróżnienie. Nagrody dla laureatów ufundowane zostały przez Urząd Miejski w Wolsztynie. Wartość nagród: 297,98 zł.

Na stronie internetowej PSSE w Wolsztynie oraz portalu Facebook na bieżąco umieszcza się informacje o tematyce antytytoniowej

W ramach profilaktyki palenia tytoniu w placówkach systemu oświaty powiatu wolsztyńskiego realizowane były niżej wymienione programy edukacyjne.

10.1.1.1. Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”

W roku szkolnym 2008/2009 Główny Inspektor Sanitarny zainicjował realizację I edycji Programu Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas” na terenie całego kraju. Program jest kierowany dla dzieci 5 i 6 - letnich uczęszczających do przedszkoli i do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli i szkół podstawowych z oddziałami „0”. Ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach,

w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

W roku szkolnym 2020/2021 działaniami objęto 22 placówki systemu oświaty – łącznie 784 dzieci i 271 rodziców co daje łącznie 1055 uczestników programu.

Opierając się na informacjach otrzymanych z placówek realizujących program „Czyste Powietrze Wokół Nas”, jak również z bieżących wizytacji wynika, że program w placówkach systemu oświaty jak co roku realizowany był bardzo chętnie i z dużym zaangażowaniem ze strony dzieci. Rodzice bardzo pozytywnie odebrali propozycję realizacji programu w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych. Szkolni i przedszkolni koordynatorzy podkreślają, że treści programowe są odpowiednio dostosowane do możliwości dzieci, co wpływa na sprawną realizację zajęć. Poza zaproponowanymi pięcioma zajęciami, które zostały zrealizowane prowadzono również szereg innych ciekawych działań np.: konkursy, quizy, scenki dramatyczne, projekcje filmów, gazetki tematyczne, imprezy środowiskowe, wycieczki, prelekcje i inne.

10.1.1.2. Program edukacyjny „Bieg Po Zdrowie”

Jest to stosunkowo nowy program antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9 - 10 lat).

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Na terenie powiatu wolsztyńskiego w roku szkolnym 2020/2021 program realizowało 11 placówek i tym samym objętych było 293 uczniów i 182 rodziców, łącznie odbiorcami programu było 475 osób.

Opierając się na informacjach otrzymanych z placówek realizujących program „Bieg po zdrowie”, jak również z bieżących wizytacji wynika, że program w placówkach oświatowo – wychowawczych jak co roku realizowany był bardzo chętnie i z dużym zaangażowaniem ze strony dzieci. Rodzice bardzo pozytywnie odebrali propozycję realizacji programu w szkołach. Szkolni koordynatorzy podkreślają, że treści programowe są odpowiednio dostosowane do możliwości uczniów, co wpływa na sprawną realizację zajęć.

10.1.1.3. Światowy Dzień Bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia

Jak co roku 31 maja obchodzone Światowy Dzień Bez Tytoniu, natomiast w trzeciej czwartek listopada, czyli 18 listopada 2021 r. obchodzone Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu. W związku z epidemią SARS-CoV-2 obchody ograniczały się wyłącznie do promowania akcji na stronie internetowej i portalu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie.

10.1.2. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Celem programu i podjętych działań jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia, a także określenie ryzykownych zachowań zdrowotnych kobiet ciężarnych w Polsce oraz ich wpływu na zdrowie potomstwa.

W związku z epidemią SARS-CoV-2 pozostałe działania ograniczały się wyłącznie do promowania akcji na stronie internetowej i portalu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie.

10.1.2.1. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu jest dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów szkół ponadpodstawowych na terenie całego kraju i ograniczanie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież w wieku prokreacyjnym.

10.1.3. Profilaktyka HIV/AIDS

W 2021 roku działaniami profilaktyki HIV/AIDS objęto wszystkie szkoły ponadpodstawowe oraz podstawowe znajdujące się w powiecie wolsztyńskim.

Celem podejmowanych działań był:

- wzrost poziomu wiedzy o HIV/AIDS ze szczególnym uwzględnieniem ryzykownych zachowań;
- wzrost skuteczności i efektywności przekazu informacji z zakresu HIV/AIDS;
- wykształcenie postaw akceptacji i tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS;
- propagowanie zasad profilaktyki HIV/AIDS;

- wskazanie na sposoby bezpiecznego zachowania, które wykluczają możliwość zakażenia się wirusem HIV.

W ramach profilaktyki HIV/AIDS podjęto następujące działania:

- W dniu 4 października 2021 r. do szkół ponadpodstawowych powiatu wolsztyńskiego przesłano regulamin konkursu „Nie daj szansy AIDS” na infografikę pod tytułem „Nie daj szansy AIDS”. Działania kierowano do uczniów szkół ponadpodstawowych. Etap powiatowy odbył się w okresie od 15 do 19 listopada 2021 r., na który wpłynęło 8 prac konkursowych, z których komisja konkursowa wyłoniła 3 laureatów. Nagrody dla laureatów konkursu ufundowane zostały przez Starostwo Wolsztyńskie – łączna kwota nagród to 487 zł.
- Jak co roku 1 grudnia obchodzone Światowy Dzień AIDS, natomiast w trzecią niedzielę maja, czyli 16 maja 2021 r. obchodzone Światowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS. W związku z epidemią SARS-CoV-2 obchody ograniczały się wyłącznie do promowania akcji na stronie internetowej i portalu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie.
- Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra HIV” - dnia 18 października 2021 roku w Zespole Szkół Zawodowych zostało zorganizowane szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra HIV” dla uczniów klasy I szkoły ponadpodstawowej. Celem szkolenia było przekazanie młodzieży aktualnej wiedzy dotyczącej HIV i AIDS, a także przygotowanie uczniów do umiejętnego słuchania rówieśników oraz właściwego reagowania na ich problemy. Szkolenie połączone z zajęciami warsztatowymi przeprowadził przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej w Wolsztynie.
- Kampania społeczna pn. „Czy wiesz, że...”, która została przygotowana w oparciu o wyniki badań społecznych dotyczących wiedzy na temat HIV/AIDS w Polsce oraz informacje przekazane przez konsultantów z Poradni Internetowej HIV/AIDS oraz z Telefonu Zaufania HIV/ AIDS. Badania wykazały, że nastąpił spadek poziomu wiedzy oraz powielane są różne mity i przesady na temat HIV i AIDS. Grupą docelową kampanii jest ogół społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem osób z grup wiekowych 18 - 34 lata oraz 35 – 49 lat. Kampania ma na celu podniesienie poziomu wiedzy, odczarowanie mitów i przybliżenie faktów na temat wirusa HIV, choroby AIDS oraz innych STIs, zwiększenie wśród grupy docelowej świadomości, że istnieje możliwość szybkiej diagnostyki, rozpropagowanie informacji o miejscach, gdzie można uzyskać fachową wiedzę i pomoc w temacie HIV/AIDS oraz innych STIs.

W związku z epidemią SARS-CoV-2 pozostałe działania ograniczały się wyłącznie do promowania akcji na stronie internetowej i portalu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie.

Zdjęcie nr 11. Zespół Szkół Zawodowych w Wolsztynie

10.1.4. Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Okres przedszkolny jest niezmiernie ważnym etapem kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia. Dlatego też istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat. Utrwalone wówczas przyzwyczajenia zdrowotne i nawyki decydują o późniejszym stylu życia. Dodatkowo z badań wynika także, że żywność ekologiczna może mieć związek ze zdrowszym stylem życia. Konsumenci ekologiczni częściej dbają o dietę i aktywność fizyczną oraz cechuje ich istotnie mniejsze prawdopodobieństwo nadwagi i otyłości.

Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej. Uczestnicy programu zrealizują zajęcia edukacyjne, podczas których uczą się

skąd się biorą produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny.

Program jest skierowany także do rodziców i opiekunów dzieci, gdyż zwiększa to skuteczność programów profilaktycznych.

W roku szkolnym 2020/2021 programem objęto 27 placówek systemu oświaty – łącznie 1387 odbiorców.

Opierając się na informacjach otrzymanych od przedszkolnych i szkolnych koordynatorów realizujących program stwierdzono, że program wpisał się w działalność profilaktyczną realizowaną na terenie placówek i jest bardzo dobrze odbierany zarówno przez rodziców, jak i nauczycieli. Sporym atutem programu są materiały edukacyjne, gotowe scenariusze zajęć oraz film animacyjny.

10.2. Działania wojewódzkie

10.2.1. Program edukacyjny „Mamo, Tato - co Wy na to?”

Celem programu było zwrócenie uwagi rodzicom i opiekunom dzieci 5-6 letnich na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na potrzeby, kryzysy i słabości. Program kierowany jest dla dzieci 5-6- letnich, ich rodziców i opiekunów.

Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Poznaniu. W roku szkolnym 2020/2021 programem objęto 26 placówek systemu oświaty – łącznie 2056 odbiorców.

Opierając się na informacjach otrzymanych od przedszkolnych i szkolnych koordynatorów realizujących program stwierdzono, że program wpisał się w działalność profilaktyczną realizowaną na terenie placówek i jest bardzo dobrze odbierany zarówno przez rodziców, jak i nauczycieli. Sporym atutem programu są materiały edukacyjne dla dzieci i ich rodziców.

10.3. Inne działania realizowane w 2021 roku

10.3.1. „Światowy Dzień Zdrowia”

- Jak co roku, 7 kwietnia, obchodzono Światowy Dzień Zdrowia. W związku z epidemią SARS-CoV-2 obchody ograniczały się wyłącznie do promowania akcji na stronie internetowej i portalu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie.

10.3.2. Profilaktyka nowotworowa

W związku z epidemią SARS-CoV-2 działania ograniczały się głównie do promowania akcji na stronie internetowej i portalu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie.

W ramach profilaktyki nowotworowej podjęto następujące działania:

- W dniach od 14 czerwca do 31 lipca 2021 r. przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie przeprowadził 4 pogadanki nt. bezpiecznego opalania – zapobiegania chorobom nowotworowym skóry. Udział w przedsięwzięciu wzięło 236 osób.

4.3.2.1. Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy oraz zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna), motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym, dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

Realizatorami programu w szkole są wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania.

10.3.3. Profilaktyka chorób odkleszczowych

W związku z epidemią SARS-CoV-2 działania ograniczały się głównie do promowania akcji na stronie internetowej i portalu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie.

W ramach profilaktyki odkleszczowej podjęto następujące działania:

- W dniach od 5 lipca do 10 sierpnia 2021 r. przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie przeprowadził 6 pogadanek nt. kleszczy. Udział w przedsięwzięciu wzięło 318 osób.

10.3.4. Profilaktyka chorób zakaźnych

Niezwykle ważna jest profilaktyka chorób zakaźnych i pasożytniczych, m.in. promowanie szczepień ochronnych, zapobieganie zachorowania na grypę, profilaktyka WZW typu A, B i C, wszawica i owsica. W związku z epidemią SARS-CoV-2 działania

ograniczały się wyłącznie do promowania akcji na stronie internetowej i portalu Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie.

10.3.5. Zapobieganie próchnicy i chorobom przyzębia

Warto uświadamić już od najmłodszych lat jak ważna w naszym życiu jest profilaktyka i zapobieganie próchnicy i chorobom przyzębia, dlatego też przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wolsztynie prowadził działania związane z tym tematem ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną głównie w formie on-line.

10.3.6. Akcja „Patent na bezpieczne ferie” oraz „Bezpieczne wakacje”

Jak co roku przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie realizował działania związane z bezpieczeństwem podczas wypoczynku zimowego i letniego:

- W dniu 7 stycznia 2021 r. przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie oraz przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie przeprowadził 3 pogadanki nt. bezpiecznych ferii. Udział w przedsięwzięciu wzięły 33 osoby.
- W dniach od 15 czerwca do 10 sierpnia 2021 r. przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wolsztynie oraz przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie przeprowadził 9 pogadań nt. bezpiecznego wypoczynku letniego. Udział w przedsięwzięciu łącznie wzięły 404 osoby.

Zdjęcia nr 12 - 13. Zespół Szkół Podstawowych w Obrze

Zdjęcie nr 14. Ośrodek Wypoczynkowy „Krokus” w Wieleniu

10.4. Współpraca z innymi instytucjami

W 2021 roku w ramach działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia współpraca prowadzona była z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi instytucjami wspierającymi zadania z zakresu ochrony zdrowia. Przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Wolsztynie pozyskał środki finansowe oraz nakłady rzeczowe na działalność informacyjno – edukacyjną od Starostwa Powiatowego w Wolsztynie, Urzędu Miejskiego w Wolsztynie, Urzędu Gminy w Siedlcu i Urzędu Gminy w Przemęcie.

Oprócz tego w 2021 roku przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Wolsztynie podjął współpracę z:

- Komendą Powiatową Policji w Wolsztynie – w ramach realizacji szkoleń, prelekcji i pogadanek,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie - w zakresie realizacji i prowadzenia przedsięwzięć prozdrowotnych,

Darmowa była także publikacja informacji w 1 redakcji gazety lokalnej.

10.5. Podsumowanie działalności

Działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wolsztynie jest realizowana zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Działania te ukierunkowane są na poprawę zdrowia społeczeństwa. W tym celu organizowane są akcje informacyjno-edukacyjne i realizowane programy prozdrowotne, które cieszą się dużym zainteresowaniem i uznaniem wśród mieszkańców naszego powiatu. Skuteczność działań wychowawczo – zdrowotnych

w dużej mierze uzależniona jest od warunków zewnętrznych otaczającego nas środowiska, dlatego działania Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wolsztynie ukierunkowane są głównie na współpracę z dyrektorami placówek systemu oświaty oraz pielęgniarkami szkolnymi, pedagogami i wychowawcami.

11. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Działając na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny realizuje następujące zadania:

1) Zajmuje stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie wymagań wynikających z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.2373 z późn. zm.),

2) Wydaje opinie o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.2373 z późn. zm.),

3) Wydaje opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.2373 z późn. zm.),

4) Wydaje opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie wyżej cytowanej ustawy,

5) Uzgadnia dokumentację projektową w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych na podstawie zapisu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 195),

6) Zajmuje stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 195), oraz art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.),

7) Przeprowadza kontrole i wizje lokalne przed zajęciem stanowiska i wydaniem opinii,

8) Zajmuje stanowisko w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych w innych sprawach będących w kompetencji PPIS, w tym uzgadnia warunki zabudowy w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,

9) Wydaje decyzje płatnicze za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

LP.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW 2019 r.	ILOŚĆ SPRAW 2020 r.	ILOŚĆ SPRAW w okresie sprawozdawczym 2021 r.
1	Zajęcie stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	15	7	7
2	Wydawanie opinii o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	12	5	10
3	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	59	43	70
4	Wydawanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	11	9	5
5	Wydawanie opinii o projektach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	-	-	1

6	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	16	14	1
7	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	35	43	31
8	Przeprowadzone kontrole i wizje lokalne	23	26	28
9	Uzgodnienia warunków zabudowy w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	1	2	1
10	Wydawanie decyzji płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	39	37	31

Tabela nr 12. Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2021 z odniesieniem do lat poprzednich

ZAKOŃCZENIE

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2021 była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i chorób powodowanych warunkami środowiska. Zadania powyższe wynikają z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 195 z późn. zm.)

Jednym z głównych zadań było utrzymanie wysokiego poziomu usług poprzez wdrożenie, utrzymanie i doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”.

W 2021 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wolsztynie przeprowadzili ogółem 7017 kontroli sanitarnych, na podstawie których wydano 435 decyzje administracyjne, w tym:

- 303 decyzji merytorycznych,
- 132 decyzji płatniczych.

Wydano także 3 postanowienia oraz 42 tytuły wykonawczych.

Wydano 4 wnioski o ukaranie.

Nałożono również 51 mandatów karnych, na łączną kwotę 7.450,00 zł.

W przedstawionym „Stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu wolsztyńskiego w roku 2021” ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne komórki organizacyjne Powiatowej Stacji Sanitarно – Epidemiologicznej w Wolsztynie.

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna powiatu wolsztyńskiego zostały opublikowane na stronie: <https://www.gov.pl/web/psse-wolsztyn>.

Załącznik nr 1. Wykaz rycin

Ryc. 1. Mapa powiatu wolsztyńskiego

Ryc. 1. Mapa gmin powiatu wolsztyńskiego

Załącznik nr 2. Wykaz tabel

Tabela nr 1. Struktura wodociągów powiatu wolsztyńskiego o produkcji wody 101-1.000 m³/d

Tabela nr 2. Liczba przeprowadzonych kontroli oraz pobranych prób wody na basenach powiatu wolsztyńskiego

Tabela nr 3. Działalność kontrolno-represyjna w roku 2021 i 2020

Tabela nr 4. Przedstawienie stanu sanitarnego grup obiektów niezgodnych (w %)

Tabela nr 5. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

Tabela nr 6. Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Tabela nr 7. Liczba zachorowań na koronawirusa SARS-CoV-2 w 2021 r.

Tabela nr 8. Zgony na SARS-CoV2 w 2021 r.

Tabela nr 9. Zgony na SARS-CoV2 w 2021 r. wg wieku

Tabela nr 10. Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 2020-2021

Tabela nr 11. Liczba zachorowań grypopodobnych w 2021 r.

Tabela nr 12. Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2021 z odniesieniem do lat poprzednich

Załącznik nr 3. Wykaz wykresów

Wykres nr 1. Ludność w powiecie wolsztyńskim

Wykres nr 2. Struktura wodociągów na terenie powiatu wolsztyńskiego

Wykres nr 3. Liczba obiektów nadzorowanych, liczba kontroli oraz liczba obiektów sklasyfikowanych

Wykres nr 4. Ilość i kwota nałożonych mandatów

Wykres nr 5. Liczba i rodzaj wydanych decyzji

Wykres nr 6. Działalność kontrolno-represyjna

Wykres nr 7. Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP i HACCP

Wykres nr 8. Liczba pracowników zatrudnionych w 2021 roku według ewidencji

Wykres nr 9. Liczba pracowników zatrudnionych w 2021 roku w skontrolowanych zakładach pracy

Załącznik nr 4. Wykaz zdjęć

Zdjęcie nr 1. Sala zajęć w Gminnym Żłobku „Tęczowa Kraina” w Wolsztynie

Zdjęcia nr 2 - 3 . Sala zajęć w Gminnym Żłobku „Tęczowa Kraina” w Wolsztynie

Zdjęcia nr 4 - 5. *Pomieszczenia higieniczno-sanitarne w Gminnym Żłobku „Tęczowa Kraina” w Wolsztynie*

Zdjęcie nr 6. *Szatnia w Przedszkolu nr 3 w Wolsztynie*

Zdjęcie nr 7. *Sala zajęć w Przedszkolu nr 3 w Wolsztynie*

Zdjęcia nr 8 - 9. *Salę zajęć w Przedszkolu nr 3 w Wolsztynie*

Zdjęcie nr 10. *Pomieszczenie higieniczno-sanitarne w Przedszkolu nr 3 w Wolsztynie*

Zdjęcie nr 11. *Zespół Szkół Zawodowych w Wolsztynie*

Zdjęcia nr 12 - 13. *Zespół Szkół Podstawowych w Obrze*

Zdjęcie nr 14. *Ośrodek Wypoczynkowy „Krokus” w Wieleniu*

Załącznik nr 5. Wykaz rysunków

Rysunek nr 1. *Liczba wodociągów publicznych w stosunku do zaopatrywanej ludności w wodę przeznaczoną do spożycia*

Opracował:

Piotr Zielonka - p.o. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wolsztynie

Edyta Flieger - Młodszy Asystent na Stanowisku Pracy do Spraw Organizacji i Statystyki w PSEE w Wolsztynie